

Premjeras išvyko į Pietryčių Azijos šalis

Vilnius, rugsėjo 23 d. (AGEP) — Lietuvos vyriausybės delegacija, vadovaujama ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus, šeštadienį išvyko oficialiam vizitui į Filipinus, Indiją ir Vietnamą. Vizitas truks iki rugsėjo 29 dienos.

Delegacijoje taip pat yra Savivaldybių reikalų ir valdymo reformų ministras Mindaugas Stankevičius, Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius, užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška, vyriausybės kanceliarijos darbuotojai. Kartu su delegacija taip pat vyksta Seimo nariai Antanas Nesteckis ir Jonas Pangonis.

Pakeliui į Pietryčių Aziją Lietuvos delegacija lankysis Kazachstane, Uzbekistane, ir Kinijoje, kur susitikime su tų šalių vyriausybės vadovais. Su Kazachstano premjeru bus tariamasi dėl oficialaus tos šalies vyriausybės vadovo vizito į Lietuvą.

Vietname, Indijoje ir Filipinuose taip pat įvyks susitikimai su tų šalių premjerais ir prezidentais, verslininkais bei pramonininkais. Su Vietnamu ir Filipinais numatoma pasirašyti palankaus prekybos režimo susitarimus.

Filipinuose, be to, Lietuvos delegacija lankysis laisvoje ekonominėje zonoje, kurios kurtos buvusiose JAV karinėse bazėse.

Lietuva tikisi, kad NATO plėtimosi planas atspindi jos narystės siekius

Vilnius, rugsėjo 22 d. (AGEP) — „Lietuva pagrįstai tikisi, kad jos lūkesčiai atspindi (praėjusią) savaitę Briuselyje patvirtintame NATO pranešime apie plėtimosi ir Rytus planus“, sako Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška.

Oficialią reakciją į rugsėjo 20 d. NATO priimtą dokumentą, kuriame nurodomos NATO narystės gairės, Lietuva ketina suformuluoti, kai gaus jo tekstą, kurį visoms NATO narystės siekiantiems šalims žadama įteikti rugsėjo 28 dieną.

Tuo tarpu Albinas Januška, kuris koordinuoja Lietuvos integraciją į NATO pastangas, pokalbyje sakė tikintis, kad minėtam NATO pranešime nėra išankstinės Vidurio Europos valstybių diskriminacijos ir

„Vizitas į Vietnamą ir Filipinus yra svarbus, plečiant bendradarbiavimą su Pietryčių Azijos Tautų Asociacijos (OCEAN) šalimis ir orientuojantis į jų rinką“, prieš išvykdamas sakė ministras pirmininkas A. Šleževičius. OCEAN jungia Indonezija, Malaizija, Filipinus, Singapūrą, Tailandą, Brunėjų ir Vietnamą.

A. Šleževičiaus vadovaujama delegacija atvyko į Manilą iš Kinijos vėlu sekmadienio vakarą tartis su prezidentu Fidel Ramos dėl politinio, ekonominio, mokslinio ir kultūrinio bendradarbiavimo. Lietuvos ir Filipinų pareigūnai taip pat pasirašė du bendradarbiavimo susitarimus prekybos ir mokslo srityse.

Prekybos sutartimi šalys suteikė viena kitai palankiausias prekybos režimą. Mokslinio bendradarbiavimo sutartis sudaro sąlygas bendriems tyrimams ir keistis mokslininkais.

Sekmadienio vakarą prezidentas F. Ramos rengia oficialų pobūdį Lietuvos delegacijai. Antradienį ji aplankys buvusias JAV karines bazes Subic Bay ir Clark, kurios dabar pertvarkytos į laisvasias ekonomines zonas.

Lietuvos delegacijos nariai vietas žurnalistas sakė, kad nori pasimokyti iš filipiniečių, kaip buvusias sovietų karines bazes pertvarkyti į laisvasias ekonomines zonas.

visoms pretendencijoms, pasirašiusioms asociacijos sutartis su Europos Sąjunga, bus suteikta galimybė prisidėti prie transatlantinio bendradarbiavimo stiprinimo.

NATO politiką formuojanti Ambasadorių Taryba rugsėjo 20 d. patvirtino 30-ies puslapių pranešimą apie NATO plėtimosi strategiją ir motyvus, kuriame pateikiama, kad plėtimasis, „sustiprins transatlantinę partnerystę“. Dokumente numatoma įtraukti į NATO buvusias komunistines Rytų ir Vidurio Europos valstybes, tačiau jame neminimi kandidatų vardai ar jų priėmimo laikas.

Lietuva yra pasikvietusi NATO atstovus į Vilnių išsamiems pasitarimams dėl narystės galimybių.

Danija padeda Lietuvos mokykloms

Vilnius, rugsėjo 22 d. (AGEP) — Danijos vyriausybė finansuoja dešimt Lietuvos švietimo projektų, kuriems skirta apie 6 milijonai litų, penktadienį spaudos konferencijoje informavo Danijos švietimo ministras Ole Vig Jensen.

Jo vadovaujama Danijos švietėjų delegacija tris dienas lankė Danijos vyriausybės finansuojamas Lietuvos mokykolas, susipažino su Lietuvos švietimo ir mokslo vadovais.

Didžiausia Lietuvos pedagogų problema — patirties trūkumas, konstatavo danai. Todėl grįžę namo jie sakė pasirūpinsią specialiosiomis mokymo programomis mokytojams.

Ilgametė Danijos patirtis rodo,

kad patikimiausias demokratijos užtikrintojas — mokyti žmones, sakė Danijos ministras, pažymėdamas, kad „geri Lietuvos ir Danijos politiniai santykiai ipareigoja mus rūpintis ir remti įsų mokyklą“.

„Danijos ir Lietuvos pedagogai panašūs tuo, kad skuba apmąstyti laiką, kaip ir pridera kitam mokinančiajam“, kalbėjo O. V. Jensenas. Tuo labiau jis sakė suprantantis Lietuvos mokytojų sunkumus — jie dirba dar ir politinių permąstymų laikotarpiu.

Lietuvos švietimo ir mokslo ministras Vladislavas Domarkas toje pat spaudos konferencijoje Danijos paramą Lietuvos švietimo sistemai apibūdino

Rugsėjo 19 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas atvyko į Turkiją. Ankaros aerodrome pasitiktas raudonu kilimu, prezidentas Brazauskas buvo nuvežtas į modernią laikų Turkijos ikūrėjo Ataturko muziejų ir ten jo priėmimo ceremonijoje su Turkijos prezidentu Süleyman Demirel peržiūrėjo garbės sargybą. NATO narės Turkijos prezidentas vėl pakartojo, kad Turkija palaiko Lietuvos įstojimą į NATO, bet taip pat pažymėjo, kad Rusija negali likti izoliuota.

Landsbergis: Valstybiniais lakštais žlugdoma Lietuvos ekonomija

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Vyriausybės leidžiamą valstybinių bonų politiką žlugdoma Lietuvos gamyba, teigia Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis, remdamasis straipsniais Lietuvos spaudoje.

Pirmadienį spaudos konferencijoje V. Landsbergis sakė, kad dėl labai aukštų palūkanų dideli bankai vėčiau investuoja į vyriausybės vertybinius popierius, o ne į gamybą. „Kam į gamybą, jeigu galima pasiimti labai didelius procentus iš vyriausybės vertybinių popierių, kurie garantuoti valstybės turto“, — jį samprotavimą susumavo opozicijos vadas.

Jis citavo „Lietuvos rytą“, kad vyriausybė didina valstybės vadaus skolą, atidima lėšas, skirtingas investicijoms į šalies ekonomiją. Tai labai rimtas kaltinimas, pažymėjo Landsbergis.

Dėl aukštų palūkanų už valstybės vertybinius laktus kyla procentai ir už paskolas ekonomijai plėtoti, o aukštos palūkanos tampa neįkandamos

daugeliui bendrovių, ypač toms, kurios ką nors gamina. „Investuoti pinigus į gamybą už 5%, kai gali lupti 30%, būtų tiesiog kvaila“, sakė V. Landsbergis.

Komentuodamas senesnius „Lietuvos aido“ paskelbtą verslininkų pareiškimą, kad vyriausybė gina monopolines „Lietuvos kuro“ pozicijas, Landsbergis atkreipė dėmesį, kad „Lietuvos kuro“ pavertus akcine bendrove, didelę dalį jo akcijų įsigijo EBSW grupės globėjamos bendrovės.

Tuo tarpu kiek anksčiau Laimonas Tapinas „Lietuvos rytą“ rašė, kad prezidentas Algirdas Brazauskas jam yra užsiminęs, jog EBSW grupė „padėjo mums per rinkimus“. Paminėjęs tams, Landsbergis pastebėjo, kodėl negalėjo būti šiai įmonei atsiųginta.

Tai „tokie dalykai, kurių niekaip nesuranda nei Vytauto Juškaus Seimo ekonominių nusikaltnų komisija, nei prokuratūra“, sakė opozicijos vadas.

Korupcijai tirti komisijoje opozicija nori daugumos

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — Lietuvos konservatoriai pritaria iniciatyvai sudaryti specialią komisiją korupcijai tirti ir ragina LDDP daugumą „nedelsiant svarstyti siūlomą nutarimo projektą“. Laikina komisija Seimo komisija tirti kaltinimus vyriausybei dėl korupcijos pasiūlė Rytų LDDP frakcijos nariai, norėdami apginti partijos draugus.

Gedimino Paviržio, Algirdo Sadkauskio ir Algimanto Salamakino parengtame Seimo nutarimo projekte siūloma, kad 15-os narių komisija įeitų po tris LDDP ir opozicijos narius, Seimo kontrolierių vadovas ir po

kaip itin konkrečią. Nors šalių švietimo bendradarbiavimo sutartis pasirašyta seniu metų pavasarį, ryšiai jau tenki ir produktyvūs, sakė jis.

du Generalinio prokuratūros, Vidaus reikalų ministerijos, Saugumo departamento bei valstybės kontrolės pareigūnus, atrinktus LDDP ir opozicijos nuožiūra. Jie neatmeta galimybės komisijos vadovu siūlyti Centro Sąjungos pirmininką Romualdą Ozolą, neseniai apkaltinusių premjerą ir vyriausybę korupcija.

Rugsėjo 21 d. išplatintame pareiškime konservatorių valdyba pažymi pritarianti iniciatyvai „sudaryti opozicijos vadovaujama Seimo specialią komisiją korupcijai tirti“. Konservatoriai paaiškina, kad „korupcija plinta valdžios sluoksniuose“, todėl komisijos daugumą turi sudaryti opozicijos atstovai. Tokiomis sąlygomis konservatoriai „savai atstovus pasiruošė siūlyti“, pažymi esantys į komisijos pirmininko pareigas ir narius“.

Bičkauskas: Prevencinio sulaikymo tvarka reiktų pratęsti

Vilnius, rugsėjo 22 d. (AGEP) — Lietuvos Seimo pirmininkas pavaduotojas Egidijus Bičkauskas mano, kad preventinis sulaikymas buvo pakankamai efektyvus kovos su nusikalstamumu ginklas ir jo dar atsisakyti nereiktų. „Galbūt reiktų kuriam laikui jo galiojimą dar pratęsti“, sakė jis, kalbėdamas per radiją.

Pagal pernai metų pabaigoje priimtą Lietuvos Baudžiamojo kodekso papildymo pakeitimą, preventinio sulaikymo tvarka galioja iki 1996 m. sausio 1 dienos.

Vienas iš kelių kartus atnaujinto ir daugiau nei dvejus metus galiojančio preventinio sulaikymo įstatymo iniciatorių, Seimo vicepirmininkas Egidijus Bičkauskas neneigia, kad Rusija siekia izoliuoti Čėčeniją nuo pasaulio, ir reikiamas protestas prieš tokį „necivilizuotą agresinį ir kolonijinį“ elgesį.

Pareiškime pateikiamos Čėčenijos derybų su Rusija delegacijos perduotos žinios, kad rugsėjo 19 d. Grozne rusų kapinėse buvo rasti dėžėse užkasti sudėgintų žmonių kaulai. Kaip teigiama pareiškime, apie tai delegacijai pranešęs demobilizuotas rusų karys.

Lietuvos Avialinijos įsigijo antrą lėktuvą

Vilnius, rugsėjo 25 d. (Elta) — Lietuvos Avialinijos įsigijo antrą Boeing 737 — 200 lėktuvą. Jis nupirktas už 8.4 milijonus dolerių iš „Empire Capital Corporation“.

Sekmadienį per Atlantą paskraidintas lėktuvas buvo iškilmingai sutiktas Vilniaus aerodrome. Jam suteiktas legendinio Lietuvos lakūno Stasio Girėno vardas.

Lietuvos Avialinijos iki šiol turėjo vieną nuosavą Boeing lėktuvą, pavadintą Stepono Dariaus vardu. Dar vieną tokio tipo lėktuvą įmonė nuo 1991 m. nuomoja iš arių kompanijos GPA.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Lietuvos ambasadoje paminėta Lietuvos Žydų genocido diena

Vašingtonas, rugsėjo 22 d. — Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone rugsėjo 21 d. buvo paminėta Lietuvos žydų genocido diena. Kaip praneša Edvardas Tuskenis iš Lietuvos ambasados, minėjime dalyvavo organizacijos „B'nai B'rith“ visuomeninių reikalų direktorius Daniel Mariaschin, JAV Holocausto muziejaus visuomeninių programų direktorė Sara Bloomfield, kiti Amerikos žydų ir lietuvių visuomenės veikėjai bei Lietuvos diplomatai. Jau antri metai iš eilės Ambasadoje minima Lietuvos žydų genocido diena; šiemet buvo išreikšta mintis, kad tai tampa vertinga tradicija.

Įžanginėje minėjimo kalboje Lietuvos ambasadorius JAV Alfonsas Eidintas trumpai apžvelgė Lietuvos žydų tragedijos istoriją, pakerinį Lietuvos žydų likimą, pateikdamas ištraukas iš dr. Searos Ginaitės ir Mašos Greenbaum veikalų. Po ambasadoriaus kalbos, buvo genocido Lietuvoje aukos žydu pagerbtos tylos minutė.

Kitoje minėjimo kalboje JAV žydų organizacijos „Hillel“ veikėjas rabinas Richard Markar nurodė, kad vienas svarbiausių JAV žydų bendruomenės uždavinių — pateikti žydų istoriją jaunesniajai žydu

kartai. Prelegentas priminė, jog greitai nebeliks tiesioginių holokausto liudytojų. Gerai savo tautos istoriją žinantys žydai labai vertina intelektualinį ir kultūrinį Lietuvos žydų gyvenimą, kuris virte virė Vilniuje, Kaune ir kituose Lietuvos žydų telkiniuose, pažymėjo prelegentas. Anot jo, reikia ieškoti sąlyčio taškų, kultūrinio bendradarbiavimo galimybių.

Antroje minėjimo dalyje, svečiai ir ambasados atstovai apsvarstė kai kuriuos lietuvių ir žydų santykių klausimus. Nemažai buvo kalbėta apie tai, kaip Lietuvos žydų istorija, tragiški karo metai įvykiai nušviečiami Lietuvos mokyklų švietimo programose. Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad pokalbis buvo labai naudingas, mezgant tarpusavio kontaktus, ryškiant kai kuriuos žydų ir lietuvių santykių politinius aspektus ir bendradarbiavimo galimybes.

Minėjimo proga Ambasadoje buvo surengta dokumentų iš Vilniaus žydų gyvenimo paroda. Parodos eksponatų parūpino garsus Niujorke veikiantis žydų mokslinis institutas „YIVO“, kuriam nemažai dokumentų rinkinį yra paskolinęs Lietuvos centrinis valstybinis archyvas.

Lietuvos prezidentas atsiribojo nuo antisemitinių išpuolių

Vilnius, rugsėjo 25 d. (Elta) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas reguliariame pirmadienio pokalbyje per Lietuvos radiją pareiškė kategoriškai atsiribojęs nuo bet kokių išpuolių prieš žydų tautą. Jis, be kita ko, pasmerkė ir pastaruoju metu įvykdytus vandalizmo atvejus žydų kapinėse.

„Savo, kaip Lietuvos preziden-

to nuomonę, apie lietuvių ir žydų santykius, jų ilgą bendrą istoriją, šių metų kovo pradžioje aš išdėstiau kalbėdamas Izraelio Knesete“, sakė A. Brazauskas.

Tada Jeruzalės mieste A. Brazauskas atsiprašė už tai, kad ir kai kurie lietuvių tautybės asmenys, nors ir labai mažytį jų dalis, dalyvavo žydų naikiniame, bent jau Lietuvos teritorijoje. „Pasidaujo politikai“, pabrėžė, dalyvavo Algirdas Brazauskas, „teigiama įvertino mano kalbą“.

„Tai, ką aš tada pasakiau Jeruzalėje, dar kartą patvirtinu ir šiandieną“, pareiškė Lietuvos prezidentas.

A. Brazauskas priminė, jog kiekvienas žydų genocido atvejis turi būti labai kruopščiai ištirtas. „Kai kurie Wespenthal Centro mums pateikiami dokumentai dėl lietuvių, neva davusių žydų genocidą, bet vėliau, centro nuomone, nepagrįstai reabilituotų, bus atidžiai išnagrinėti“, sakė A. Brazauskas. Šiuo reikalu yra sudaryta speciali Seimo komisija, kuriai vadovauja Seimo kancleris Nerijus Germanas. Bet svarbiausia darba atliks Aukščiausiasis teismas ir Generalinė prokuratūra, pabrėžė prezidentas.

KALENDORIUS

Rugsėjo 27 d.: Šv. Vincentas Paulietis (1578-1660); Danylė, Kovaldas, Daugilė. 1920 m. gimė poetas Vladas Šlaitas. 1927 m. sudarytas Konkordatas su Šventuoju Sostu.

Rugsėjo 28 d.: Šv. Vaclovas, čekų kunigaikštis (907-929 m.); šv. Laurynas Ruiz, misionierius Japonijoje; Tautvydas mirė mžd. 1930 m.); Kautvydas, Margis, Visigirdė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

50 METŲ LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGAJ LSS TARYBOS AKIVAIZDINIS POSĖDIS

LSS Pirmija š.m. spalio 6, 7 ir 8 d. šaukia LSS Tarybos akivaizdinį posėdį Pasaulio Lietuvių centre, Lemont, IL, ir Jaunimo centre, Čikagoje.

Dalyviai:

LSS Taryba, balsavimo teisėmis LSS Vadovybės nariai, pasisakymo teisė LSS nariai, kviečiami dalyvauti sveičiais-stebėtojais Dalyvaujame uniformuoti

Tikslas:

Peržiūrėti LSS Statutą/Nuostatus Diskutuoti sąjungos dabarties reikalus Aptarti sąjungos ateities veiklą Susitikti ir pabendrauti

Svečiai:

Lietuviškų organizacijų atstovai Spaudos/radijo atstovai

DARBOTVARKĖ:

Penktadienis, spalio 6 d.
1:00 – „Bočių“ menė, Lemont, IL
1:00 – LSS posėdžiui registracija
2:00 – Atidarymas
2:45 – Pirmijos pranešimai
LSS rajonų pranešimai
Sveikinimai
2:45 – Pertrauka

ASS METINĖ ŠVENTĖ

ASS Čikagos skyriaus metinė šventė spalio 6-8 d. vyks šia tvarka:

Penktadienį, spalio 6 d.

7:15 v.v. – renkamės Lietuvių centre, Lemont
7:30 v.v. – akademijs ir pakėlimai didžiojoje salėje; visi dalyvauja pilnomis išieginėmis uniformomis

Šeštadienį, spalio 7 d.

6:30 v.v. – pasisvečiavimas Lietuvių centro did. salėje
7:00 v.v. – meninė programa (atlieka v.s. Vladas Vijeikis) ir vakarienė
9:00 v.v. – šokiai, gros „Žai-bo“ orkestras
Užsakyti vietas bei stalus iki spalio 1 dienos prašoma skambinti fil. Liudij Ramanaukui tel. 708-423-4095. Dalyvavimas 25 dol. studentams, 30 dol. suaugusiems.

Sekmadienį, spalio 8 d.

11:15 v.r. – šv. Mišios už mirusius narius koplyčioje prie Jaunimo centro.
Po šv. Mišių – kapų lankymas.

SUGRĮŽIMO SUEIGA

Visų tuntų Čikagos ir apylinkių skautai ir skautės, tvarkingomis išieginėmis uniformomis, šį sekmadienį, spalio 1 d. renka Lietuvių centre. „Sugrįžimo iš stovyklų“ šventę pradėsime dalyvavimu 9 val ryto šv. Mišiose Palaiminto Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje. Po Mišių – sueiga lauke. Lietingam orui esant, sueiga vyks Lietuvių centro apatinėje salėje. Visiems sesėms ir broliams dalyvavimas privalomas.

6:00 – Diskusijos
7:00 – Vakarienė Tarybos nariams ir vadovams

Šeštadienis, spalio 7 d.

„Bočių“ menė, PLC Lemont, IL
8:30 – Renkamės
9:00-12:00 – LSS Statuto/Nuostatų pakeitimai
12:00 – pietūs
1:30-3:00 – Tasa – Statuto/Nuostatų pakeitimai
3:00-5:00 SIMPOZIUMAS: „Santykiai su Lietuvos skautais“ – v.s. Liūda Ruginienė
5:30 – Vakaronė
7:00 – Vakarienė – dalyvaujame Čikagos ASS skyriaus metinėje šventėje. Rezervacijos iš anksto.

Sekmadienis, spalio 8 d.

Jaunimo centras, Čikaga, IL
8:30 Renkamės
9:00 Šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje
10:00 Kava ir...
10:30 – Sąjunga 200 metais – Ateities gairės
Rajonų, Šakų, Pirmijos apžvalga
Pasisakymai, diskusijos
12:00 – Posėdžio įvertinimas – v.s. Gintaras Plačas
12:30 – Uždarymas, užkandžiai Laimingų kelionių!

„LITUANICOS“ TUNTO DĖMESIUI

„Litanicos“ skautų tunto sueiga šį sekmadienį, spalio 1 d., vyks Lietuvių centre, Lemont, tuoj po bendros „Sugrįžimo iš stovyklų“ sueigos. Sueigos metu tuntininko pareigas perims ps. fil. Ramutis Račiūnas. Visi tunto nariai prašomi dalyvauti.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI Čikagoje

Spalio 1 d. Čikagos ir apylinkių skautų ir skaučių bendra „Sugrįžimo iš stovyklų“ sueiga
Spalio 28 d. Tradicinė „Puota jūros dugne“ – metinis jūrų skautijos renginys Lietuvių centre, Lemont.

Spalio 6-8 d. – LSS Tarybos akivaizdinis suvažiavimas Lietuvių centre, Lemont.

Šeštadienio vakaronės metu

Šmetinės kelionės baidarėmis Zeimeno upe dalyviai. Iš k. – Marius Savicki, Nijolė Maskaliūnienė, Aldona Meilienė, Romas Meilus, Jovita Buzaitytė, Rita Eirošūtė, Giedrius Globys, Ligita Lisauskaitė, Leonas Maskaliūnas, Dainius Čepulis. Trūksta vadovo Vytauto Glosa.

Skautiško jaunimo suvažiavimo Dainavoje programą vedė jaunosios vadovės iš Čikagos. Iš k. – Larana von Braun, Jūlytė Plačaitė, Lisana von Braun, Elytė Žukauskaitė ir Rima Žukauskaitė. Nuotr. Gintaro Plačo

SKAUTIŠKO JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS DAINAVOJE

Rugsėjo 23-24 d. skautų vyčių, vyresniųjų skaučių, j. budžių, gintarių ir prityrusių skautų ir skaučių suvažiavimas vyko Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Michigan. Tai tradicinis jaunimo suvažiavimas, kasmet ruošiamas. Šį suvažiavimą suruošė aukščiausiai paminėtų šakų vedėjai: v.s. fil. Gintaras Plačas, vs. Giedrė Stankūnienė, ps. Aldona Lingertaitienė, ps. Alvydas Saplys.

I šį suvažiavimą atvyko skautės iš Toronto, Detroito, Rochesterio, New Yorko, Washington, D.C., ir net dvi iš Lietuvos. Suvažiavime dalyvavo 58 jauni dalyviai, es.

Suvažiavimo programa buvo pravesta skiltininkų, u lavinimo rėmuose. Šią programą paruošė v.s. fil. Gintaras Plačas. Programa buvo labai naudinga būsimiems skiltininkams ir draugovių vadovams-ėms. Nors dalyviai priklausė įvairioms laipsnių šakoms, ji tiko įvairaus amžiaus skautėms ir skautams.

Lavinimas buvo pravestas skiltių sistemos metodu. Visi jaunieji dalyviai buvo suskirstyti i skiltis ir jose pasilikti iki suvažiavimo pabaigos.

Užsiėmimus vedė darbščiosios sesės, jau ir ankstyvesniuose kursuose dalyvavusios; tai sesės: Jūlytė Plačaitė, Larana von Braun, Elytė Žukauskaitė, Lisana von Braun ir Rima Žukauskaitė.

Patyrimo laipsnių ir lauko užsiėmimus vedė Onutė Utz, Danutė Genčiūtė, Andrius Utz ir Rimas Genčius.

Šeštadienio vakaronės metu

buvo suvaidintos lietuviškos vestuvės. I šią šventę buvo įtraukta daug dalyvių, kas vakaronę padarė labai įdomią. Neturint muzikantų, muzika buvo improvizuota: iš turimų daiktų – stiklo butelių, tuščių dežių, puodų ir dubenėlių, palydint tikro pianino garsams. Reikia pripažinti, kad muzika nebuvo blogesnė negu tikrųjų instrumentų. Buvom sužavėti jaunimo išradingumu ir savo apimtimi, ir garsų įvairumu nukonkuravo ir garsų „Litanicos“ tunto „Tauro ragų“ orkestrą. Prie šios muzikos buvo pravestos vestuvių iškilmės, su šokiais ir dainomis. Ačiū mūsų jaunimui, sugebėjusiems patenkinti jaunus ir vyresnius.

Šis suvažiavimas įrodė, kad jaunimas mielai atvyksta, tik reikia juos informuoti iš anksto ir kartu skatinti, kad jie patys kviestų jaunuosius savo narius ir prisidėtų prie programų sudarymo, nebūtinai vien tik lavinimo forma. Vyresnieji vyčiai, vyresnės skautės, gintarės ir budžiai galėtų panagrinėti ir socialinius klausimus, kaip tai buvo daroma praityje. Kadangi suvažiavimas buvo pavadintas – „Praeitį – Ateitį“, nukėlęs i praeitį, bet priekyje paslaptinga ateitis. Jaunoji, brestanti karta karta ateitį ir ves jaunimą lietuviybės išlaikymo keliais.

Šiame jaunimo suvažiavime komendantės pareigas atliko Naida Šnipaitė ir Alvidas Saplys, veiklūs jaunieji vadovai. Ypač pasižymėjo Toronto skautai vyčiai su dideliu lietuviškų dainų lobynu. Suvažiavimas suartino Amerikos mies-

tuose išsisklaidžiusį jaunimą, davė naujų minčių ateičiai ir suvažiavimą užbaigėm šiais žodžiais: „Širdy amžinoji jaunystė težydi, o veidus tepuošia skaidri šypsena. Budėkime sesės ir broliai skautybėj, kad džiaugytusi laisve mūsų brangi Lietuva“.

A. Pauzuolis

DANUTĖ STOVYKLAUJA

NIJOLĖ JANKUTĖ

SESĖ LAIMUTĖ

Nuskambėjo paskutinė daina, užgo paskutinis lauzas.
– Jau rytot namo? – stebėjosi Danutė. Nors buvo pasilgusi mamos, bet su stovykla skirtis nenorėjo. Ji trepsėjo takeliu, įsikibusi skiltininkei Laimutei i ranka.
– Sese, ar tu nori važiuot namo?
– Umhum...
– O aš nežinau... Dar galėčiau stovyklaut. Bet mama manęs per daug pasiilgtų. Gal ir verktų...
– Rytot jau išvažiuojam, Danute.

– Aha. Bet man patiko...
– Kas?
– Viskas. Laužai labiausiai. Ir palapinėj miegot... Ir dainuot...
– Kuri daina tau geriausiai patinka?
– O ta...ta...žinau... apie ežį.
– Girdėjau, girdėjau... pradėjo niūniuoti Laimutė.
– Šita, šita! – nudžiugo Danutė ir uždainavo: – Malūne nau-jie-ną gir-dė-jau!

– Ten ma-lūne ežys ma-lė, ežio vai-kai gir-nas ka-lė! – pritarė jai ir kitos Bitės.
Netrukus dainavo visos iš laužavietės grįžtančios skautės. Vieną dainelę sekė kita, ir dar kita, ir dar... Paskutinė naktis stovykloje! Kas gi norėjo miegoti?

Tik ne Bitės! Jos dar turėjo daug kalbos. Apie skiltių varžybas, žinoma. Šį vakarą buvo paskelbtos laimėtosios. O laimėtojos buvo – Bitės! Antroji vieta su 340 taškų! Tai kas, kad pirmąją nusinešė Pelėdos: jos buvo didelės, su geltonais kaklaraiščiais. Bet iš paukščių darbščiausios – Bitės!

– Aš seniai žinojau, kad laimėsime, – išdidžiai aiškino Verutė.
– Nieko tu nežinojai! – numojo ranka Jūlytė.
– Sese, tu gera skiltininkė. Pati geriausia – visam pasauly! – apkabindama Laimą, čiauskėjo Danutė.
– Ačiū, Danute! Tu geriausia paukštytė... visam pasauly! – patenkinta juokėsi Laimutė. Mirgančioje žvakės šviesoje ji žiūrėjo i Bičių veidelius.
– Pirmą savaitę ji tik zirzė ir tingėjo, – galvojo Laima, – bet dabar jai viskas gerai. O Dalia,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą (Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu.....	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorių Pijus Stončius

Moderatorių kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaiso. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

– Bi-te-lė darb-til – šūktelėjo ir kikendamos užpūtė žvakę. O rajone sesės Vilijos švipukas jau pranešė tylą.

– Labanaktis, Bitės!
– Labanaktis, sese Laima! Greitai sumigo skautės, miegojo ir miškas. Tik mėnulis pro medžių šakas spokojo i stovyklą. Jis nustebo, net prisimerkė, rajone pamatęs surištas dėžes, ilga eile sustatytus lagaminus...
– Stovykla baigėsi! – šlamėdamas aiškino mėnuliui ažuolynas.

– Ir vasara... ir vasara... – liūdnei smuikavo svirpliuikai.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmo 9 v.r. - 7 v.v., antr., trečd. ir penkt. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas sutarimas. Pirmas „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

Cardiac Diagnosis, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagysnių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Dr. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-8114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 myla i vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val antr 2-4 v.p.p ir ketv 2-5 v.p.p
Seštą pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILOBAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą Pacientai priinama absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbet angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta. ketvd. 1:30-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIDŽIAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6989 arba (312) 489-4441

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v v
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2808
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD

Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

PILIETYBĖS KOMISIJAI DARBA UŽBAIGUS

Pokalbis su komisijos vicepirmininku Rimu Česoniu
JURGIS JANUŠAITIS

— Š.m. rugsėjo pradžioje antrą kartą Lietuvoje posėdžiavo Pilietybės komisija, kurioje einate vicepirmininko pareigas. Sakysite, kas lėmė tokios komisijos įsteigimą, kieno pastangomis, ir kas Jus pakvietė į šią komisiją?

— PLB valdyba, o ypač jos pirmininkas Bronius Nainys, pilietybės užsienio lietuviams klausimą kėlė įvairiuose forumuose, tiek čia, tiek ir Lietuvoje jau senokai. 1993 m. rudenį susitikę su prezidentu Algirdu Brazausku New Yorke, PLB ir JAV LB Krašto valdybos atstovai priminė prezidentui šį užsienyje gyvenančių lietuvių nepasitenkinimą Pilietybės įstatymu. Prezidentas reikalui išspręsti pasiūlė sudaryti bendrą Lietuvos Seimo ir užsienio lietuvių komisiją.

— PLB valdybos pavidimu, man teko komisiją sutelkti iš užsienio lietuvių. Atsižvelgta, kad komisijos sudėtyje būtų atstovaujami didžiausiems PLB šeimos kraštams, o taip pat ir kiti užsienyje gausiai organizacijai — Amerikos Lietuvių Tarybai.

Kadangi iš Seimo nebuvo susilaukta reikalingo dėmesio komisijos formavimui, man teko keliauti į Lietuvą 1994 m. gruodžio pradžioje ir drauge su PLB atstovu Vilniuje Juozu Gaila „skustis“ prezidentui.

A. Brazauskas, o drauge ir jo patarėjas užsienio reikalams J. Paleckis, šią mūsų bėdą seniai suprato. Dėl to prezidentas ėmėsi iniciatyvos sudaryti komisijos dalį iš Lietuvos pusės ir savo dekretu vasario 1 d. paskelbė visos komisijos sudėti bei jos užduoti. Tenka atkreipti dėmesį, kad iš Lietuvos ir komisiją įėjo ne tik Seimo nariai, bet ir įvairių ministerijų pareigūnai. Aš buvau paskirtas toš komisijos vicepirmininku.

— Kokios darbo nuotaikos vyravo komisijoje, ruošiant Pilietybės įstatymo pakeitimus?

— Svarstybos vyko labai atviroje ir nuosirdžioje nuotaikoje. Kartais jos buvo „karštos“, kartais labai dalykiškos, o kartais „visai į lankas“ nueidavom. Tačiau stipriai jautėme mūsų visų vieną troškimą, dirbti visos tautos gerovei.

— Pataisos, atrodo, daugiasia taikomos užsienio lietuviams gyvenantiems lietuviams. Tad kaip komisijoje laikėsi Lietuvos Seimo ir kiti atstovai, svarstant šias problemas?

— Seimo nariai, kurie atstovavo kairės ir dešinės frakcijoms, Seime elgėsi draugiškai ir buvo jautrūs užsienyje gyvenančių lietuvių rūpesčiams, susijusiems su pilietybės problemomis R. Markausko ir V. Petrausko darbas komisijoje galėtų būti pavyzdžiui visam Seimui, kaip skirtingų pažiūrų valstybės vyrai vieningai sprendžia opius tautos ir valstybės reikalus.

— Šis posėdis, atrodo, buvo lemiantis. Kokios problemos iškilo ir kaip jas galutinai išsprendėte?

— Atvykęs į antrą posėdį, mes, užsieniečiai komisijos nariai, buvome nustebinti iš prezidentūros siūlomais pakeitimais mūsų pirmojo posėdžio pataisom, kurios keitė pilietybės įstatymo principinį tekstą. Atrodė, kad turėsime pradėti visą darbą iš naujo.

Kaip ir pirmame posėdyje, iškilo labai skirtingos nuomonės dėl „lietuvių kilmės“ sąvokos įjungimo į pilietybės įstatymą. Taip pat šiek tiek skyrėsi nuomonės dėl drastiškų dokumentų reikalingumo prastinimo, bet, baigiantis posėdžiui, šis skirtumas visiškai išsilygino.

— Kokie galutinai nu-

tarimai, ar užsienio lietuvių laimėjo?

— Jei šios pilietybės įstatymui siūlomos pataisos bus priimtos Lietuvos Seimo be jokių padailinimų, tai, mano nuomone, laimės abi pusės: ir užsienio lietuvių, ir Lietuva.

Tie, kurie pabėgo nuo okupanto ir per metus metus liko ištikimi Lietuvai, nepailstamai darbuodamiesi dėl jos nepriklausomybės, o taip pat ir jų vaikai, bus laikomi Lietuvos piliečiais be reikalavimo atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės. Dings iš įstatymo ir tas užsienio lietuvių užgaunantis žodis „atsistatyti pilietybę“. Šiems asmenims nebereikės eiti „kryžiaus keliu“ ir „kovoti“ su Lietuvos biurokratija, kad įrodytų tik su tokiais ir tokiais dokumentais savo turimą pilietybę ir gautų Lietuvos Respublikos pasą.

Šis pilietybės įstatymo pataisų projektas atsižvelgia ir į Lietuvos geopolitinę padėtį, ir krašto vidaus tautines mažumas, ir Lietuvos užsienio politiką su kaimyninėmis valstybėmis ir į pagrindinių žmogaus teisių nepažeidimą.

Tad gal ir būtų tikslu pacituoti iš paruoštos pataisos esminius pakeitimus:

„Lietuvos Respublikos piliečiai yra: 1. asmenys, iki 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos pilietybę, ir jų vaikai (jeigu jie neregistravo iš Lietuvos)“.

Toliau dėl reikalingų dokumentų sakoma, kad „neturint pagrindinių dokumentų, kaip gimimo metrikų, pasų ir panašiu“ gali būti pateikiami dokumentai apie mokymąsi, darbą, gyvenimą Lietuvoje iki 1940 m. birželio 15 d., prišakinis pareiškimas... užsienio valstybės paso patvirtinta kopija ir kiti dokumentai“.

— Ar komisija po šių posėdžių darbą tęs, ar ji bus likviduota?

— Komisijos egzistavimas baigėsi su Pilietybės įstatymo pataisų projekto pristatymu Lietuvos Respublikos prezidentui š.m. rugsėjo mėn. 8 d.

— Ką dar galėtumėte pasakyti užsienio lietuviams po Komisijos baigtų darbų?

— Be abejo, bus kritikos. Bus asmenų, kurių nepatenkins vaikaičių traktavimas. Paruoštamame projekte vaikaičiams bus neterminuotai išsaugota teisė į Lietuvos pilietybę. Ją jie galės įgyvendinti, atsisakę turimos kitos valstybės pilietybės ir grįžę nuolat gyventi į Lietuvą. Greičiausiai vaikaičių klausimas iškils ir Seime, svarstant šį projektą, tačiau nenorėtusi tikėti, kad jis kaip nors būtų supolitizuotas. Prašiau komisijos Seimo narių, kad Seime per balsavimą jis būtų var-diniu balsavimo būdu atliktas. Berods, kad taip atsitiktų, reikia, kad jį pateiktų frakcija. Balsavimas pilietybės reikalui užsienyje bus įvertinamas su dideliu dėmesiu.

Būtų gerai, kad šios bendros užsienio lietuvių ir Lietuvos pilietybės komisijos darbas būtų įvertintas Lietuvos Respublikos konstitucijos 12 straipsnio kontekste, kur sakoma: „Išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kar-tu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis“. Komisija šiuos „atskirus atvejus“ praplė-tė, bet tą darė labai atsargiai ir su dideliu atsakomingu-mu.

— Tikime, kad Seimas padarys gerus, užsienio lietuvių patenkinančius, sprendimus.

SIŪLOMA PASEKTI DANŲ PAVYZDŽIU

EDMUNDAS SIMANAITIS

Lietuvos savivaldybių sąjunga (LSA) išnagrinėjo vyriausybės nutarimo „Dėl savivaldybių pajamų sistemos pertvarkymo“ projektą ir pateikė valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijai išvadas bei pasiūlymus.

LSA sutinka su nuomone, kad „tikrai trūksta aiškios, deteminuotos ir stabilios savivaldybių pajamų sistemos“ ir todėl „tik aiškiai apibrėžti, pagrįsti ir pakankami pajamų šaltiniai“ sudarys sąlygas savivaldybėms tinkamai veikti.

LSA siūlo atsisakyti sovietmečio ekonomikos liekanų, dar iki šiol naudojamo savivaldybių biudžeto formavimo pagal išlaidas, ir formuoti biudžetą, atsižvelgiant į planuojamas pajamas. Savaiame suprantama, kad tokiu atveju savivaldybių ekonominis savarankiškumas, kartu ir atsakomybės laipsnis, didėja. O kokie galėtų būti savivaldybės pajamų šaltiniai?

LSA siūlo jau nuo ateinančių metų pradžios visą fizinių asmenų pajamų mokestį priskirti savivaldybės biudžetui. Juridinių asmenų pelno mokestį nedalinti tarp valstybės ir savivaldybės biudžetų, o priskirti ji visą prie valstybės biudžeto pajamų.

Kadangi rajonų savivaldybių „finansinis pajėgumas“ labai skirtingas, tai LSA siūlo taikyti bendrąjį besalyginę subsidiją. Dėl to reikia papildyti Biudžeto sandaros įstatymą ir parengti subsidijų skaičiavimo bei suteikimo metodiką.

Įvertinant stusikločiusią labai nepalankią ekonominę padėtį šalyje ir būtinybę vykdyti kai kurias valstybines programas, siūloma skirti savivaldybėms specialiasias dotacijas. Jos būtų skiriamos šioms funkcijoms finansuoti: socialinei šalpai, gamtosaugai, butų, politiniams kaliniams ir tremtiniams statybai, švietimo, sveikatos apsaugos bei kultūrinės paskirties objektams statyti.

Toks būtų pirmasis savi-

valdybių ekonominio savarankiškumo stiprinimo etapas.

Nuo 1997 metų pradžios ir savivaldybių biudžetą turėtų pateikti žemės ir nekilnojamo turto mokestiai, vietinės rinkliavos ir pajamos iš ūkinės veiklos.

Siūloma taip pat nustatyti paskolų kapitalo investicijoms ir savivaldybių einamosios išlaidoms finansuoti gavimo tvarka.

Antrajame pertvarkymo etape būtų sukurta savivaldybių biudžetų pajamų išlyginimo arba perkirstymo metodika pagal Danijos modelį. LSA teigia, kad danų savivaldos modelis veikia Europoje efektyviausiai, kad „Lietuvos valstybės valdymo modelis gana artimas tam, kuris funkcionalia Danijoje“, kad Danijoje funkcijos ir finansų išteklių „tiksliai padalinti tarp centrinės, regioninės ir vietos valdžių“.

• Alytaus miesto diena, birželio 15-ąją, specialiu aktu, kurį pasirašė Alytaus miesto meras Dobilas Kurtinaitis, vicemerė Onutė Sunsavienė ir kun. Pranas Gavėnas, Marija Krikščionė-pagalba buvo paskelbta Alytaus miesto valdove ir globėja.

Prieš tai į Alytų buvo atgabenta Marijos Krikščionės pagalbos statula, pagaminta saleziečių institute Ispanijoje. Birželio 14 d. statula specialiais neštuvais buvo iškilmingai įnešta į Alytaus Angelų Sargų bažnyčią, kur buvo aukojamos šv. Mišios. Vėliau ji buvo nešama prie Alytaus laisvės statulos Angelo, Sibiro tremtinių ir kankinių Motinos paminklo. Kita diena iškilminga procesija su statula aplankė miesto savivaldybės ir miesto pirmąją vidurinę mokyklą, o vakare Marijos krikščionės pagalbos statula, aidant bažnytinio choro giesmėms, pažydetą į savo nuolatine vietą — statomos to paties pavadinimo bažnyčios koplyčia.

• Liepos 24-31 d. buvo surengta Panevėžio moksleivių ir studentų ateitininkų „keliaujanti stovykla“, skirta artėjančiam vyskupo Kazimiero Palta-roko 120 metų jubiliejui, kuris bus švenčiamas spalio 22 dieną. Jaunieji ateitininkai pėsčiomis žygiavo vyskupo vaikystės ir jaunystės keliais, nuo jo gimtojo Gailionių kaimo per Linkuvą, Pamušį ir Joniškėlį iki Panevėžio.

• Birštonas. Birželio 26 — liepos 5 d. čia vyko tradicine tapusi Šv. Tomo Akviniečio vasaros mokykla. Paskaitas skaitė kun. prof. dr. W. Giertych O.P. (Lenkija, Italija), prof. doc. dr. P. R. Blum (Vokietija) ir kun. prof.

Artinasi lemtingoji valanda

Hong Kongas seniai užsi-rekomendavęs, kaip vietovė, kurioje sumanus verslininkas gali greitai pralobti, kur gyvenimo tempo greitas, patrauklus turistui, bet pavojingas neatsargiam naivuoliui. Maždaug pusantro šimto metų buvęs Didž. Britanijos kolonija, tik 1985 m. paragavęs demokratines santvarkos, gyvenimas Hong Konge turės pasikeisti po maždaug 650 dienų, nes britai savo senąją koloniją tuomet perleis komunistinėms Kinijos malonei.

Beidžingo Tiananmen aikštėje, „pagarsėjusioje“ kruvinu kiniečių studentų demonstracijų numalšinimu, yra įtaisy-tas milžiniškas laikrodinis, kuris kasdien skaičiuoja dienas, valandas ir net minutes, kai 1997 m. liepos 1 d. Hong Kongas turės pereiti Kinijos žinion. Tuo tarpu Hong Kongo gyventojai tai datai taip pat ruošiasi, bet be džiaugsmo, su kuriojo jos laukia kiniečiai. Apskaičiuo-jama, kad jau šiuo metu iš Hong Kongo kasmet emigruoja apie 60,000 žmonių į Australiją, Angliją, Ameriką, Kanadą. Tai daugiausiai milijonieriai ir apskritai turtooliai, kurių ne-vilioja gyvenimas komunistinėje sistemoje. Sakoma, kad tarp pusės ir vieno milijono Hong Kongo gyventojų yra apsi-rūpinę vizomis ir išvykę dar prieš 1997 m. liepos pradžią.

Kiti, ypač verslininkai, linke palaukti ir pažyūrėti, kaip reikalai klostysis, bet ilgalaikiai investavimai sumažėjo apie 15 proc., o įvairios suktybės ir klas-totės auga kaip ant mielių.

Šio mėnesio 17 d. Hong Kongas, kurio gyventojai niekad per daug nesidomėjo politika ir leido britams manipuliuoti val-džios pasikeitimus, pirmą kartą savo istorijoje demokratiškuose rinkimuose išsirinoko tarybą, kuri turėtų kraštą valdyti per ateinančius ketverius metus — atseit net po prijungimo prie Kinijos. Rinkimuose daugybės balsų persvara laimėjo prieš Beidžingą nusiteikę kandidatai. Atrodo, kad geriausia kandida-tuojantiems rekomendacija buvo Kinijos vyriausybės nepri-tarimas kandidatūrai. (Čia galbūt neblogas matas ir 1996 m. rinkimams Lietuvoje: Rusijos, o gal ir LDDP, nusistatymas prieš kandidatą tautai galėtų būti laidas, kad asmuo tinkamas dirbti vyriausybeje.)

Dar nespėjus net tinkamai balsų suskaičiuoti, Beidžingo dr. B. Mondin (Italija). Mokyklos darbo metu būrelis šv. Tomo pasekėjų susibūrė į šv. Tomo Akviniečio draugiją, kurios pir-

mininke išrinkta dr. D. M. Stan-cienė. Šv. Tomo Akviniečio mo-kykla šiuo metu yra savotiška sinoikių tradicijos tęsėja.

mininke išrinkta dr. D. M. Stan-cienė. Šv. Tomo Akviniečio mo-kykla šiuo metu yra savotiška sinoikių tradicijos tęsėja.

Pilietybės komisijos posėdžių metu (iš kairės): Rimas Česonis, Komisijos pirmi-ninko pavaduotojas; Rimantas Markauskas, komisijos pirmininkas ir Nijolė Martiniū, Rusijos LB pirmininkė ir komisijos narė.

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-ŠUOPIENĖ

6

Bolševikinė netvarka matyti visur. Laikraščiuose, gatvėse, susirinkimuose ir t.t. Teko keletą sykių važiuoti traukiniu. Žinoma, lietuvišku, tik sovietų pertvarkytu, pagal planą sumažinant vagonų sąstatą. Žmonių visada didžiausia kamaštis, kiti net ant laiptelių stovi, kai nenori laukti kito traukinio. Antros klasės bilietui visai neparduota, o du trečiosios klasės vagonai sausakimšai pripildyti, kai tuo tarpu antrosios klasės vagonai su laisvai sėdėjančiais vaikštinėjant vienas kitas milicinininkas arba raudonarmietis. Tokia dabar tvarka ir lygybė.

Parašiau „Tarybų Lietuvai“ apie netvarką stotyse bei traukiniuose. Kodėl aš ypač tą, o ne kita, laikraštį pasirinkau? Tą irgi dariau apgalvoti. Pasirinkau ne, bolševikų žodžiaisariant, geriausia iš geriausių, bet geriausia iš blogiausių. Pasirinkau todėl, kad jo ant-rasėje yra žodis — „Lietuva“.

Vakar mokykloje mane pasveikino mokytojas ir vykdomojo komiteto pirmininkas, pagirdami už korespondenciją bei nurodymą sovietų klaidų. Aš jaučiaus atlikusi pareigą tėvynei.

Profasjungos vardu ruošiamas vakaras. Mes jį pa-rošime lietuviškai, su tautinėmis dainomis ir šokiais.

Režisieriaus mokytojas Baltrušaitis deda daug pastan-gų ir triūso, norėdamas veikalą tinkamai paruošti, kad neįkliūtų valdžiai. Vakarais renkamės repeti-cijoms, kur laisvai pasikalbame, pasakojam sovietinius anekdotus ir vienas kito nevengiam — pasitikime — juk visi esame lietuvių. Truputį privergiame grupės vadovo ir vietos vykdomojo komiteto pirmininko Glindos.

Artinasi Vasario 16-toji. Kruvina bus šiemet ir juoda toji mūsų brangioji šventė. Lietuviai turės parodyti daug pasiaukojimo, norėdami ją atitikamai paminėti. Tai nebus ta nenekentamoji spalio revoliucijos šventė, kurios mes, ir prievarta verčiami, nešventėme. Tai bus mūsų pasiryžimo diena. Tą dieną bolševikai pamatys plačiai išsiliejęs lietuvių tautos nepasitenkinimą esama spaspauda. Tą dieną pasiaukojusių lietuvių aukštai iškeltos trispalvės paragas tautą kovai prieš pavergė-jus. Sumirgės atsišaukimais mūsų pakelių medžiai ir stulpai. Kaip gaila, kad mes, sirakiečiai, nesame orga-nizuoti. Nors tai pavojinga, bet reikalinga. Ką darysime, kaip sutiksime tą brangią kiekvienam lietuviui šventę?

1941 m. vasario 16-toji. Lietuvos nepriklausomybės šventė. Tokia ji šalta, ūkanota ir rūsti. Grįžau iš bažnyčios. Taip gera, lengva, nes pamačiau medyje trispalvę, o prie parapijos namo atsišaukimą šios dienos proga. Kas apsakys tą jausmą, kokį jaučiau, su pasitenkinimu žiūrėdama į mūsų pačių rankomis iškel-tą trispalvę. Tiesa, ji per žemai, tik ant medžio viršūnės priglundusi, bet ką daryti, kad mes neturėjome priemonių tinkamiau tai atlikti, o gal ir baimės buvo. Tikiuos tautiečiai suprato jos reikšmę ir įvertino

„nežinomų“ pastangas. Tokia paprastutė, bet drauge tokia didinga, atrodė ji, perjuosta gedulo kaspiniu. Jaučiau savyje tokį ramumą, o drauge ir pasididžiavimą širdy, atlikusi tėvynei pareigą. Jaučiau, kad daug lietuvių šią valandą didžiuojasi panašiai pasielgę, o ar visiems laimingai baigsis, pagalvoju. Gal kiti už tai jau suimti ir tardomi, o kiti dar sugaus. O ir už šitą kam kris kaltė? Ar nenukentės visai nekaltas žmogus. Bet už tėvyne kentėti yra garbinga.

Glinda prikibo prie mokyklos vedėjo. Įtaria ji už Vasario 16-tąją. Nejaugi jis mano, kad kiti lietuviai taip lengvai užmirš savo laisvę? Nors Glinda vėliau prista-tė į valsių, bet, matyt, vietinė milicija užimta svarbesniais įvykiais, tad į mūsų apylinkę nebekreipė dėmesio.

Vyksta suėmimai. Panevėžyje suimtas kunigas Di-dziokas. Žmonės pasipiktinę, renkasi būriais prie jo kalinimo vietos. Mieste kyla neramumas ir burnojimas ant raudonųjų. Tie kraujageriai galbūt dabar jį kankina. O kiek tokių lietuvių dabar kalėjime, kiek iš jo nebeišeis. O keršto, keršto! Kartojta šiandien kiekvienas lietuvis. Tą mintimi persiunkusi visą mūsų gamtą, oras ir žemė. Ateis laikas, kai visa mūsų tauta, suburta tos vienos minties, išeis į didį žygi. Kad tik greičiau karas,

Rinkimai. „Teisingiausi“ visame pasaulyje rinkimai. Žmonės vieni iš laimės, kiti iš baimės, o dar kiti iš nesuapratimo balsuoja. Bet kaip? Vieni meta įvairius pri-rašytus lapelius prieš „tėvą“ ir jo kliką, kiti meta visus lapelius sykiu, o dar kiti pasižiūri ir išeina. Visur lapeliai su licio pavarde.

(Bus daugiau)

ĮSIMINTINO VAKARO AIDAI

Mūsų tautos kultūros istorijos knyga kasmet papildo nauji, turiningi puslapiai. Buvusios baltos dėmės sparčiai nyksta, kai į Tėvynę sugrįžta menininkų-išeičių darbai, kai sužinome apie jų žygius, rūpesčius ir pastangas. Rugsėjo 7 d. susipažinome su daugeliu mums dėl žinomu priežasčių nepažįstamu lietuviu operos solistu, chorvedžiu ir vargonininku Vladu Baltrušaičiu (1912-1975): puošnioje Vilniaus menininkų rūmų baltoje salėje jo garbei ir atminimui įvyko skirtas įspūdingas vakaras-koncertas. Įspūdingas, nes tyvuliavo pakili ir šilta atmosfera, kurią skleidė gausiai susirinkusi dėmesinga publika, na, ir, žinoma, vakaro vedėja-muzikologė Jūratė Vyliūtė, aktorė Undinė Nasvytė ir prisiminimų žiupsnelį pateikęs dirigentas Algimantas Kalinauskas.

„Vakaro pradžioje su įdomumu ir tyliu liūdesiu pirmą kartą išgirdome raiškų V. Baltrušaičio baritoną: iš įrašo skambėjo jo dainuojama D. Verdi operos „Rigoletto“ ištrauka. Imponavo ne tik solisto balso tembro įvairovė, situacijos bei nuotaikos gilus išvilgimas, bet ir visu

Sol. Vladas Baltrušaitis.

muzikinių komponentų ansambliškumas, logiškai vedama dramatinė linija. O juk tai buvo operos premjeros dar 1957 m. Čikagoje įrašas. Iš to paties pastatymo skambėjo ir choro epizodas, netiesioginiai supažindinę mus su V. Baltrušaičio-chorvedžio sugebėjimais. Ir vėliau į vakaro programą gražiai įsikomponavo šio talentingo muziko - aktorius balso įrašas, skaitant V. Mykolaičio-Putino eileraštį – „Mortuos Voco“.

Pirmoje vakaro dalyje visi susirinkusieji buvo itin įdėmūs, kai muzikologė J. Vyliūtė ramiai ir įtaigiai kalbėjo apie V. Baltrušaičio gyvenimą, apibūdino jo įkalnes ir nuokalnes.

Biografinius faktus jos pranešime gražiai papildė iškilų Lietuvos meno žmonių: V. Jokubėno, A. Kutkaus ir St. Santvaro pasisakymų fragmentai. Mes susidarėme vaizdą apie sudėtingą jo asmenybę, ieškojimus, atradimus ir pradimus. Atradimai – tai V. Baltrušaičio darbai scenoje, jo suburti chorai, šimtai koncertų ir gaudžiantys vargonai bažnyčiose.

Svarbu paminėti, kad J. Vyliūtė, būsimos leidinio apie V. Baltrušaitį autorė, savo kalboje pateikė vieną reikšmingą klausimą dėl Čikagos lietuvių operos iškūrėjo prioritetu, plačiai komentavo jį ir vienareikšmiai atsakė: nors ne visų pripažįstama, o šiuo metu kiek ir primiršta, tačiau objektyviai – V. Baltrušaitis yra lietuvių operos Čikagoje pradininkas. Muzikologė taip pat akcentavo skausmingą jo meilę Tėvynei, patriotines nuostatas. Jis ir mirė, turėdamas tik Lietuvos Respublikos pasą, taip pat gilų religinį jausmą.

A. Kalinauskas gyvi, spalvingi prisiminimai paryškino V. Baltrušaičio portretą. 1942-1943 m. pradėjęs dirigento darbą Vilniaus operoje, A. Kalinauskas ne kartą yra repetavęs su solistu. Pasak jo, V. Baltrušaitis buvęs tada sostinės operos žvaigždė. Jis puikiai mokėjęs: pajungti savo balsą muzikos vidiniam pulsui, prasmingai atskleisti vaidmenį. Gyvenime tais laikais dainininkas buvęs sveikas, tvirtas lietuviškas bernas, o scenoje, pasak dirigento, elegantiškas; lankstus ir temperamentingas.

Antroji koncerto dalis simboliškai pratęsė V. Baltrušaičio darbą, nutrūkusius prieš 20 metų, ir dabar tarsi atgijusius Lietuvos jaunimo savastyje: dainavo trys jaunieji mūsų baritonai. Du – prof. V. Norėikos klasės Lietuvos Muzikos akademijos studentai, III kurso – Laimonas Pautienius ir pirmųjų metų magistrantas (arba 5 kursas) Mindaugas Žemaitis, taip pat pasirodė ir Lietuvos operos ir baleto teatro solistas, beje, dažnai dainuojantis ir Prahos operoje, Vytautas Juozapaitis. Visi jie atliko mums gražiausias baritono arijas iš V. Baltrušaičio repertuaro bei jo pamėgtų operų. L. Pautieniui, padavinavusiam W.A. Mozarto operos Don Žuano serenadą bei J. Tallat-Kelpšos dainą „Už aukštųjų kalnelių“, ne viskas sekėsi sklandžiai, tačiau kiti du visai pelnytai susilaukė gausių aplodismentų. M. Žemaitis atliko Valentino kavatiną iš S. Guno operos „Faustas“ ir Rigoletto monologą, iš to paties

Šv. Kazimiero bažnyčios priekinis fasadas.

VILNIAUS JĖZUITŲ GIMNAZIJOS ATKŪRIMAS

Vilniaus jėzuitų gimnazijos steigėjas Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolo kun. Jono Borutos, SJ ir gimnazijos direktoriaus kun. Antano Gražulio SJ, deka, per jų entuziazmą, rūpesčius bei kelerių metų pastangas – daugybę raštų ir posėdžių įvairiausiose valdžios instancijose, kur būdavo pritariama, nutariama ir vėl atmetama galimybė atkurti šią mokyklą, galiausiai buvo sutvarkyti visi formalumai ir paskelbtas mokslinių priėmimas.

Po pagrindinės 5-8 klasių mokyklos, nuo 9 klasės konkurso keliu yra formuojama ketverių metų gimnazija, kuriai vadovauja Lietuvos jėzuitų provincijolo skiriamas direktorius. Jam padeda Direktorių taryba ir Rėmėjų taryba, į kurią pakviesti

pavad. operos. V. Juozapaitis – Žermono arija iš „Traviatos“ ir Figaro kavatiną iš D. Rossini operos „Sevilijos kirpėjas“. Klausantis šių dviejų jaunųjų, taip ir sukosi mintis, jog tuvos opera dar ilgai gyvuos, mūsų garbiuosius vokalo meistrus jau keičia nauja, perspektyvi karta. Dainininkams akompanavo jautriai ansamblį jautusios pianistės Rasa Jakutytė ir Nijolė Ralytė.

Koncertą anonsavusi aktorė U. Nasvytė pateikė mums vieną malonų siurprizą: raiškiai perskaitė solistės Juozės Kristolaitės-Daugėlienės tris eilėraščius, skirtus kolegai ir scenos partneriui V. Baltrušaičiui – „Džiaugsmo valanda“, „Nerimą“ ir „Ugnies liepsna“.

Vakaro – koncerto pabaigoje kalbėjo Elena Baltrušaitienė. Ypač įsimintini buvo jos žodžiai: „Ne visi, kurie miršta yra mirę“. Iš tiesų, nemiršta tie, kurie savo meilę Tėvynei ir Žmogui įrodo darbais, kurie sie-

žymūs mokslo, visuomenės veikėjai bei Pedagogų ir Mokinių tarybos. Gimnazijoje dėstys trys mokslo daktarai – istoriją – dr. A. Vasiliauskienė, matematiką – Vytauto Didžiojo un-to docentas dr. S. Grigelionis, biologiją – dr. P. Kazickas.

Vilniaus jėzuitų gimnazijoje bus sustiprintas anglų ir vokiečių kalbos mokymas, siekiant, kad baigusieji laisvai kalbėtų šiomis kalbomis. Prancūzų kalba bus tik fakultatyvas. Tikybos pamoka – vieną per savaitę ir kiekvieną savaitę tarp pamokų vyks šv. Mišios, kuriose dalyvaus mokiniai ir mokytojai. Todėl stojantiems buvo aiškiai pasakyta, jog pageidaujama, kad jie būtų tikintys ir praktikuojantys katalikai.

Rugpjūčio mėnesį vyko stojamieji egzaminai lietuvių k., užsienio k., matematikos ir tikybos pagrindų. I visas klases buvo konkursas, o neįstojusieji dar tikisi, atsidarius vietai, nors kitais metais pakliūti į gimnaziją. Atrankos rezultatai dar būvių būvę geresni, jei būtų buvusi galimybė anksčiau paskelbti apie stojamuosius egzaminus. Daugelis norėjusių stoti sužinojo per vėlai, grįžę iš atostogų, ir tokių buvo daug.

Remonto darbai sutrukdė laiku pradėti mokslo metus, nors į pagalbą atskubėjo mokinių tėvai ir moksleiviai. Visi stengėsi, kad naujos patalpos būtų tvarkingos ir jaukios.

Gimnazijos vadovybė pakvietė moksleivius ir jų tėvelius, bei mokytojus dvasiniam atsinaujinimui. Rugsėjo 9 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje vyko susitikimo pamaldas, kurias pravedė gimnazijos kapelionas kun. Eitvydas Merkys, SJ. Jam pagelbėjo Šv. Kazimiero bažnyčios kunigai ir svečiai, nes susirinkusiųjų buvo labai daug. Rytojaus dieną – vėl susikaupimo pamaldas, kuriom vadovavo kun. Vytautas Sadauskas, SJ.

Pagalčiau atėjo istorinė rugsėjo 11 diena, kada Vilniaus jėzuitų gimnazija, švėsdama savo 425 metų gyvavimo jubiliejų, vėl atidarė duris naujai kartai. Tiesa, remontai dar nebaigti – tik du aukštai paruošti užsiėmimams, kitur dar laukia dideli darbai: nėra valgyklos, sporto salės, administracijai patalpų...

Šiais metais gimnazijoje mokysis 338 mokiniai. Tai bus po dvi paraleles klases, nuo 5 iki 11 klasės. 12 kalsės šiais metais, nebus, nes tai netikslinga.

I atidarymo iškilmes Šv. Kazimiero bažnyčioje rinkosi mokiniai, jų tėveliai, mokytojai ir kvieisti svečiai – vyriausybės atstovai bei miesto valdžia. Šv. Mišias koncelebravo arkivysk. Juozas Audrys Bačkis. Lietuvos jėzuitų provincijolas kun. Jonas Būruta, SJ, Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius kun. G. Vitkus, SJ. Pamokslo metu arkivysk. J.A. Bačkis gražiai įvertino jėzuitų veiklą, jų darbo metodus ir gerą dvasią bei nuopelnus Lietuvos švietimui. Jis sakėsi turįs viltį, kad jėzuitai, čia dirbdami, sugebės kartu su žiniu pėrdavimu sujungti ir mokinių ugdymą pagal jėzuitų darbo metodus ir išaugins jaunąją kartą, mokančią dirbti bei aukotis kitiems.

Mišiose jaunatviškai giedojo moksleivių choras, jau nuo seniau susiorganizavęs Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Po šv. Mišių visi žygiavo į naująją gimnaziją, dar kvėpiančią šviežiais dažais. Visi susirinko koridoriuje (nes salės dar nėra), ir čia prasidėjo oficialūs sveikinimai: mokyklai sėkmės linkėjo Vilniaus miesto meras, švietimo skyriaus atstovas, krikščionių demokratų partijos pirmininkas ir kiti garbinę ses. Gerarda-Elena Šuliuskaitė

• Kaišiadorys. Naujuoju Kaišiadorių vyskupijos kurijos kancleriu paskirtas kun. R. Puzonas, iki tol klebonavęs Merkinės parapijoje.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS REAL ESTATE

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaūs ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

1-800-4US BOND
1-800-487-2663
Take Stock in America
U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

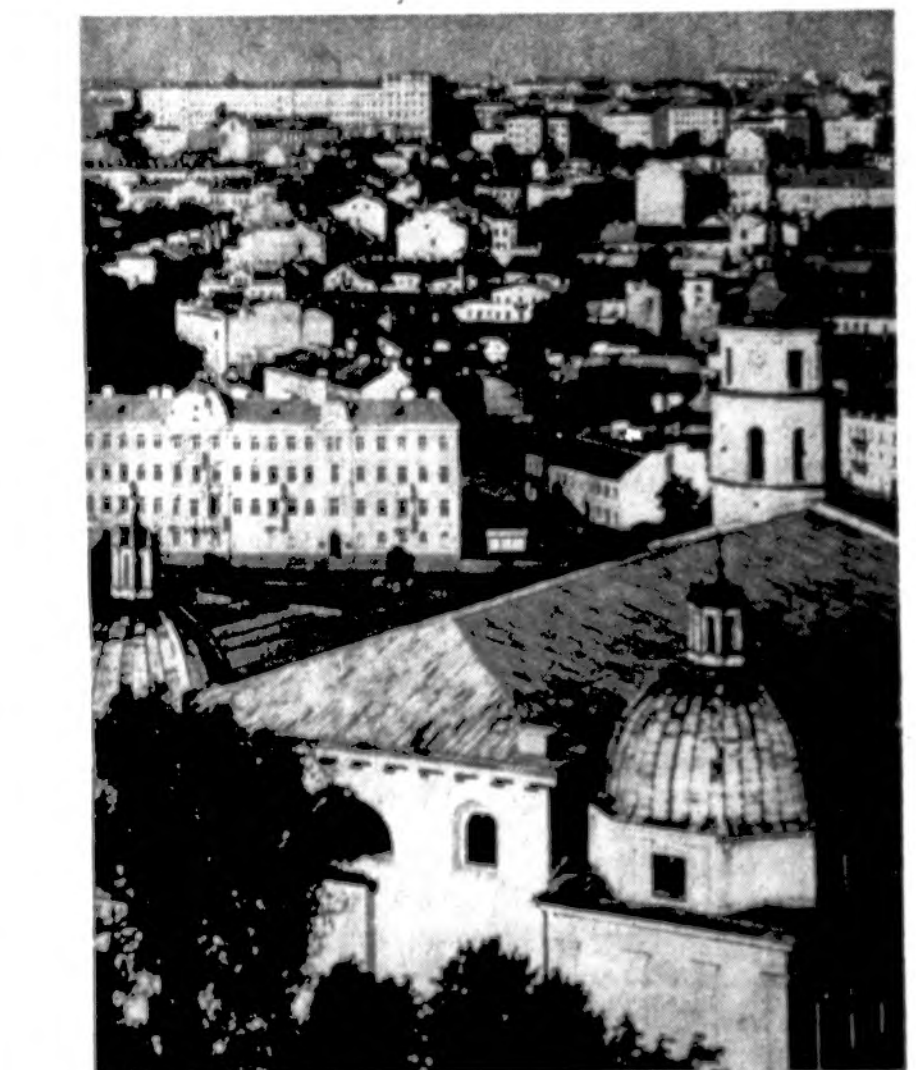
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuterinis FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

FOR SALE
By owner Homer Twp. 2 1/2 wooded acres, 3 bdrm. brick ranch with full basement and pole barn. \$259,500. Tel. 815-838-1560.

HELP WANTED
European restaurant in Lemont is looking for kitchen help.
Call 708-257-7570.

DRAUGE GAUNAMI NAUJUSI LEIDINIAI

- ŠV. R. SENASIS TESTAMENTAS. IŠMINTIES KNYGOS. Vertė kun. A. Rubšys. 661 psl. \$12.00
 - KATALIKŲ KALENDORIUS ŽINYNAS 1995. Parengė kun. Jonas Mintaučis. 256 psl. \$10.00
 - LIETUVŲ APLANKIUS. Pirmojo pas. liet. kongreso įspūdžiai. Leonardas Simutis. 117 psl. \$10.00
 - Kietais virš. \$12.00
 - VAIKAS – DIEVO DOVANA. Dom. Petrutytė. 317 psl. \$10.00
 - KELIONIŲ VYNAS. Kelionių įspūdžių atsiminimai. Henrikas Stasas. 276 psl. \$10.00
 - PER DVIDEŠIMTĄ AMŽIŲ. Atsiminimai. Aleksandras Pakalniškis. 262 psl. \$7.00
 - KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 M. KAUNE. Spaudai paruošė Ant. Dundzila. 96 psl. \$4.00
 - LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI. Jonas Dainauskas. 352 psl. \$15.00
 - MANO TĖVYNĖ. Vidūnas. 79 psl. \$4.00
 - LIEUVOS DIPLOMATIJOS PARASTĖJE. Atsiminimai. Vaclovas Sidzikauskas. 354 psl. \$10.00
 - TAUTOS SUKILIMAS 1941. Pli Narutis. 404 psl. \$17.00
 - KUR LIETUVIAI VERKĖ IR DAINAVO. Kelionių po Pietų Ameriką įspūdžiai. Juozas Kaributas. 116 psl. \$3.00
 - LIETUVIŲ PAPIROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVUOSE. Dan. Bindokienė. 364 psl. \$15.00
 - MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISĖJA. Atsiminimai. Povilas Šilas. 319 psl. \$8.00
 - ČIURLIONIS: Painter and composer. Red. Stasys Goštautas. 558 psl. \$25.00
 - LITHUANIAN IN THE USA. Aspects of ethnic identity. David Fainhauz. 246 psl. \$15.00
 - EASY WAY TO LITHUANIAN. Vadovėlis ir 6 kasetės mokyti lietuvių kalbą. \$50.00
- Pastaba.** Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Sumokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State Sales tax 8.75% nuo knygos kainos.

Vilniaus miesto vaizdas nuo Gedimino pilies kalno.

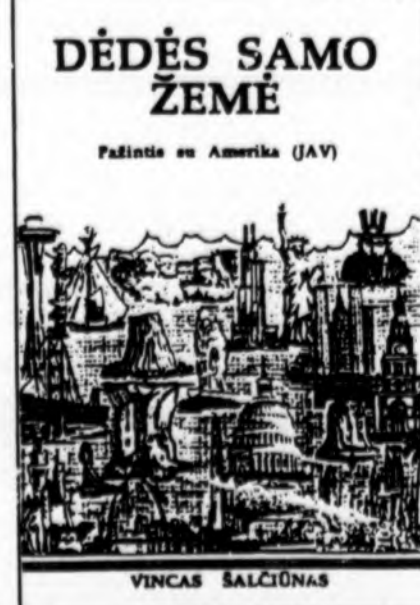
No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

LOT POLISH AIRLINES
New York: 212-869-1074
Chicago: 312-236-3388
Los Angeles: 213-934-5151
Montreal, P.Q.: 514-844-2674
Toronto, Ont.: 416-236-4242
Toll-free: 800-223-0593

Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vinco Šalčiūno kr. ypa

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pažintis su Amerika (JAV)
336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne kelionių aprašymai, o platus įdomios medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kiekį, ir siūlo ją nedelsiant įsigyti. Gaunama „Drauge“ ir kitur. Platintojams – nuolaida. Kaina – 13.50 JAV dol. plius persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti: V. Šalčiūnas, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

Klebonas t. Benediktas prie remontuojamos Bernardinų bažnyčios.
Nuotr. Aldonos Zailskaitės

PLANUOJAMA ATNAUJINTI BERNARDINIŲ VIENUOLYNĄ VILNIUJE

JONAS V. MAČIUKA

Didžiulio užsėjimo restauruoti ir atstatyti Bernardinų vienuolyną Vilniuje pradžia buvo padaryta su šiuo metų birželio 15-21 d. vykusioje konferencijoje Vilniaus senamiesčio. Mintis atnaujinti ir atstatyti šį kompleksą nebuvo nauja: Lietuvos archeologai bei architektai pradėjo tyrinėti vienuolyno aplinką jau nuo 1988 metų. Ši konferencija buvo suorganizuota St. John's universiteto, Pasaulinio paminklų fondo ir Samuel H. Kress Foundation kartu su Vilniaus arkivyskupu Audriu Bačkiumi, kuris buvo šios konferencijos šeiminkas. Konferencijoje dalyvavo Lietuvos valdžios atstovai, įvairių sričių specialistai: architektūros, istorinės prezervacijos, teisės, finansų — iš Lietuvos ir iš Amerikos. Konferencijos tikslas buvo išsamiai pažvelgti į lietuvių ir amerikiečių pastangas atnaujinti 16-to amžiaus Bernardinų vienuolyną ir pastatų kompleksą, kuris, išlaikydami ir gerbdami Lietuvos kultūrinį palikimą, galėtų būti panaudotas praktiškai — profesiniams bei švietimo tikslams.

Visas šešias dienas, praleistas Vilniuje, lietuvių ir amerikiečių profesionalai dirbo ilgą valandą susikryžiuojančių kultūrų aplinkoje, pagyvintus puikių vertėjų ir šių eilučių autoriaus lietuvių kalbos žinojimu bei kultūros pažinimu. Kaip seselė Margaret John Kelly, St. John's universiteto Patikėtinių komiteto narė ir šios konferencijos organizatorė, pastebėjo: „Vienas labiausiai nelauktų ir stebinančių rezultatų buvo tas, kad grupė vienas kitam svetimų žmonių, suėję kartu ir besidalindami mintimis, per tokį trumpą laiką vienas prie kito priartėjo, ir bendro tikslo siekdami, sugebėjo sukurti bendruomenės jausmą savo tarpe. Mes tikimės, kad šis jausmas liks tarpe mūsų per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį“.

Projekto išvystymo plane numatyta įrengti mokomąsias patalpas, vietas parodomoms konferencijoms bei bibliotekai, kurias galėtų naudoti vietiniai gyventojai, o taip pat ir užsienio svečių apgyvendinimui ir krautuvės, kurios patarnaus šio komplekso ekonominės egzistencijos palaikymui. Visi šie numatomos programos elementai bus įjungti į tinkamą pastatus dabar egzistuojančiame projekto komplekse, kurį sudaro renesanso rūmų/baroko bažnyčios ansamblis (Šv. Mykolo bažnyčia šiuo metu yra naudo-

jama kaip Lietuvos Architektūros muziejus), sujungti vienuolyno pastatas ir kiemas, didelė refektorija, sodelis ir kiti vienuolyno teritorijos elementai.

Nors visam projekto atlikimui reikėtų tarp trejų ir penkerių metų, jį pabaigus, Bernardinų vienuolynas būtų transformuotas į centrą, kuris apsaugotų Lietuvos praeities kultūrinis brožas, ir suteiktų galimybę įvesti bei puoselėti šiuolaikinį vakarietiško pavyzdžio verslą, modernią komunikaciją, kultūrinių vertybių vadybą.

Pavyzdžiai istoriniai svarbių bei architektūriniai sėkmingai išbaigtų vienuolynų atnaujinimų yra gausūs Vakarų Europoje, ypač per paskutinius trisdešimt metų. Šių restauruotų vienuolynų panaudojimas modernioms mokymo bei kultūrinio paveldo tikslams yra randamas pvz., „Simeonstift“ vienuolyne Trier mieste Vokietijoje ir Santa Maria la Real, Najera mieste Ispanijoje. Galbūt garsiausias panašaus tipo projektas yra Castelvecchio vienuolyne Veronoje, kuris buvo įvykdytas garsaus italų architekto Carlo Scarpa 1960-tų metų dešimtmėčiu. Šiandieninio Vilniaus istorinio senamiesčio grožis yra išlikęs, nepaisant aiškaus taisyčių bei restauracijos reikalavimų. Bernardinų vienuolyno artumas prie Šv. Onos, Šv. Bernardo bažnyčių ir kitų Vilniaus istorinių paminklų užtikrina, kad šis restauracijos projektas bus toks pat vaizdingas ir sėkmingas, kaip jau minėti europietiški pavyzdžiai.

Viena dalis St. John's ir Kress Foundation resursų buvo panaudota šio darbo konferencijos pravedimui Vilniuje. Kita dalis buvo panaudota išvalyti griuvėsius iš labai apleistų pastatų projekto vietoje. Tolimesniam projekto išvystymo fazėm Bernardinų vienuolyno renovacijos projekto nariai ieško mecenatų bei aukotojų paramos šiai aukšto lygio kultūrinei bei mokymo institucijai Vilniuje įgyvendinti.

St. John's Patikėtinių valdybos komitetas, vadovaujamas seselės Margaret John Kelly, kontroliuoja finansinės paramos telkimo pastangas, kurios leistų vykdyti tolimesnius, su projektu susijusius darbus: griuvėsių pašalinimą, pastatų planų paruošimą, stogo restauraciją ir pastatų vidaus bei vidinės vienuolyno aplinkos atnaujinimus. Finansinės paramos šiekliai ar klausimai smulkesnei informacijai gauti gali būti siunčiami adresu: Lithuania Project

10 METŲ BE DIDŽIO PATRIOTO

Union Pier, MI, ir apylinkių lietuvių žinojo Zigmo ir Teofilės Mišauskų sodybėlę, ypač jos savininkų svetingumą. Jų vienintelis sūnus Raimundas, gimęs Kaune 1930 m. rugpjūčio 31 d., per savo trumpą gyvenimą irėzė gilią patriotizmo ir tėvynės vadavimui atsidavimą. Deja, nelemta liga, lydima Mirties Angelo, nutraukė šio tauraus lietuvių gyvybės siūlą, jam vos sulaukus 55 metų. Dešimties metų nuo jo mirties proga prisimename Raimundo didvyriškų darbų, nenuilstamą jo siekimą ir svajonę pamatyti išsivadavusią iš sovietinio jungo Tėvyne.

Su tėvais Raimundas turėjo palikti Lietuvą ir atsirasd Vokietijoje, kur „išvietintųjų“ stovykloje baigė lietuvišką gimnaziją, o 1949 m. lapkričio pabaigoje su tėvais atvyko į Philadelphia.

Jau 1950 m. rugpjūčio 1 d. Raimundas stojo savanoriu į JAV kariuomenę. Visada svajojęs karinių dalinių parašutu

— Office of the President, Attn.: Sister Margaret John Kelly, St. John's University, 8000 Utopia Parkway, Jamaica, NY 11439.

Konferencijoje iš lietuvių tarpo dalyvavo arkivyskupas Audrys Bačkis, architektai: Saulius Šimelionis, Robertas Zilinskas ir Dainius Juozėnas; istorinės prezervacijos ekspertai: Jonas Glemža ir Elvyra Telksnienė; teisinė patarėja Lina Ignotienė; finansinis patarėjas Aloyzas Dukša, meno istorikė Audronė Kasparavičienė ir komersantas Rimvydas Kaikaris.

Amerikos atstovai konferencijoje buvo seselė Margaret John Kelly; John Howell Stubbs, Programų direktorius iš Pasaulinio paminklų fondo; Mary Ann Lawlor, Esq., valdybos pirmininkė Drake Business Schools New York; Mary B. Maguire, Senior Vice President Chase Manhattan Bank; architektas Stephen J. Kelley iš Wiss, Janney, Elstner Associates Chicagoje; dr. Paul Poppler, St. John's University School of Business; Kyle Normandin iš Columbia universiteto Department of Historic Preservation and Media Center for the Arts; John V. Mačiuka, architektūros istorijos doktorantas University of California, Berkeley, Department of Architecture, ir Kirstin V. Sechler, architektūrinės prezervacijos internė iš U.S. ICOS (Tarptautinio muziejų komiteto prie Jungtinių Tautų) Vilniuje.

nusileisti Lietuvoje ir kovoti su pavergejais, todėl pasirinko pavojingą parašutininkų apmokymą. Baigęs jį, buvo išsiustas į Korėjos frontą Green Berets dalinyje. Fronte pasižymėjo ypatinga drąsa ir sugebėjimu išlaikyti gyvam sunkiausiose sąlygose. Iš nusileidusių 22 karių, gyvųjų liko tik 11, jų tarpe ir Raimundas.

Po Korėjos karo Raimundas pasiliko tolimesnei karinei tarnybai liktiniu puskarininkiu, dėstydamas naujokams parašutininkų kautynių taktiką. Išleistuvėse 1972 m. išeinantiems į pensiją kariams, tarp kitų, Raimundas buvo pagerbtas specialiu paradu. Karinę tarnybą baigė Master Sergeant laipsniu.

Dar kariuomenėje tarnaudamas, Raimundas buvo pradėjęs inžinerijos mokslus Navy Pier kolegijoje ir Urbanos universitete. Baigęs mokslus diplomuot inžinierium, dirbo pramoniniu braižytoju (industrial designer) ir konsultantu įvairiose Čikagos įmonėse. Buvo paruošęs spaudai knygą apie JAV kariuomenės karinius patyrimus ir būdus, bet karinė vadovybė neleido kai kurių žinių atskleisti, todėl galiausiai rankraštį konfiskavo.

Raimundas visada didžiosios esąs lietuvis, priklausė keliems karo veteranų postams, o lietuvių skautijoje buvo pasiekęs skautininko laipsnio. Iki mirties gyveno Stone Park, Čikagos apylinkėje, daug rašinėjo „Draugui“ ir „Laisvajai Lietuvai“ apie komunizmo grėsmę pasauliui ir apie bolševikų žiau-

rumus. Bandė rašyti savo kūrybos, bet atspausdinti nebespėjo.

Paskutiniaus savo gyvenimo metais Raimundas ėmė sirgti, turėjo atsigtulti Čikagos veteranų ligoninė. Turėjo sunkią auglio operaciją, bet turėjo kovą pralaimėti... Sunkiai sirgdamas, dar atšventė savo 55-tąjį amžiaus sukaktį, bet jau rugsėjo pradžioje vėl pateko į Haines karo veteranų ligoninę, kur 1985 m. rugsėjo 11 d. mirė.

Šv. Kazimiero kapinėse tėvai pastatydino sūnui paminklą, kurio granite jo prašymu iškalta sakiny: „Pasakyki gimtai šaliai, kad aš ją mylėjau!“ Šie žodžiai atitinka velionio gyvenimo tikslą — pamatyti mylimą Tėvynę laisvą ir nepriklausomą. Deja, mirties dalgis per anksti pakirto šio patrioto gyvybę. Tačiau jo troškimas išsipildė, nors jam jau išėjus anapus — Lietuva antrą kartą išsikovojo nepriklausomybę.

Taip jau Apvaizda surėdė, kad kiekvienas žmogus anksčiau ar vėliau privalo mirti. Bet kada miršta vienintelis sūnus, atlikęs didvyriškų žygius, sukūręs šeimą ir pasiekęs gyvenime geros padėties, tai likę gyvieji tėvai nešioja širdyse gilią skriaudą, nusiminimą ir skausmą.

Likusią gyvą Raimundo motiną Teofilę Mišauskienę užjaučiame netekus vienintelio sūnaus. Viena jai paguoda, kad sūnus buvo didvyris ir po mirties daugelio gerbiama ir gedimas. **Andrius Mironas**

• Po 117 metų pertraukos Vatikanas ir JAV užmezgė diplomatinis ryšius 1984 m. sausio 10 d.

A.†A.

GAILUTEI VALIULIENEI

mirus, begalinio liūdesio ir skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame dukrą RIMĄ su vyru, sūnų ŠARŪNĄ su šeima bei kitus artimuosius.

*Aldona Sobieskienė su šeima
Valerija Maksutyienė*

A.†A.

ADOMUI MACIEJAUSKUI

iškeliavusiam pas Dievą Tėvą į Amžinuosius Namus, jo žmonai DANAI, dukroms — AUDRONEI, RAMUNEI bei jų šeimoms, mūsų mieliems — jo broliui HENRIKUI ir MARTAI MACIJAUSKAMS ir kitiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškiam ir kartu liūdime.

Danguolė ir Petras Griganavičiai

ATIDAROME NAUJAS DURIS, KAD GALĖTUMĖM JUMS DAR GERIAU PATARNAUTI!

Su džiaugsmu pranešame, kad dvi seniausios šios apylinkės laidojimo įstaigos — PETKUS FUNERAL HOMES ir BRADY GILL FUNERAL HOMES — susijungė, norėdamos palaikyti aukštą patarnavimo lygį. Mūsų paslaugos skiriamos patogumui šeimų, kurios išsikėlė į priemiesčius. Taip pat norime palaikyti prieinamas kainas mūsų klientams.

PETKUS FUNERAL HOMES jums patarnaus šiose vietovėse:

2929 WEST 87th ST ir 16600 S. OAK PARK AVE.
EVERGREEN PARK, IL TINLEY PARK, IL.

Telefonų numeriai tie patys. Mūsų įstaigos ir toliau suteiks jums profesionalias paslaugas. DONALD A. PETKUS, DONALD M. PETKUS, DARIUS MARCHERTAS ir MARIUS BUTVYDAS asmeniškai patarnaus kiekvienam mūsų klientui. Dėkojame visiems už pasitikėjimą.

PETKUS FUNERAL HOMES
Patarnauja jums šiose vietovėse:
2533 W. 71 St., Chicago, IL 60629
12401 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439
5940 W. 35 St., Cicero, IL 60650

Tel. 800-994-7600
PETKUS IR SŪNUS
Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 m.

LITHUANIAN FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION
NATIONAL FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION
ILLINOIS FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION
FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION OF GREATER CHICAGO
WILL COUNTY FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION
BETTER BUSINESS BUREAU OF NORTHERN ILLINOIS

Anthony B. Petkus
Donald A. Petkus
Donald M. Petkus
Darius Marchertas
Marius Buivydas

DRAUGAS, trečiadienis, 1995 m. rugsėjo mėn. 27 d.

5

P A D Ė K A

Mūsų brangiam ir mylimam

A.†A.

VLADUI BLOŽEII

iškeliavus į Amžino Poilsio vietą nuoširdžiai padėką reiškiam visiems, kurie buvo su mumis mūsų skausmo valandoje. Ačiū visiems už pareiktą užuojautą spaudoje, raštu bei žodžiu ir aukojusiems šv. Mišioms.

Didelė padėka kun. S. Ropolui ir kun. Čyviui už atnašautas gedulingas šv. Mišias.

Taip pat nuoširdus ačiū mielai Aldonai Drukteinieniui už jautrius atsisveikinimo žodžius kapinėse ir gerb. kun. Čyviui už velioniui suteiktą paskutinį patarnavimą.

Dar kartą dėkojame visiems nuoširdžiai užjautusiems mūsų šeimą liūdesio valandoje.

Likę giliame nuliūdime,

Žmona Lili, dukterys Dalia ir Asta, brolis Petras ir giminės Lietuvoje.

Viešpatie, teesie Tavo Valia! Paimki vėl savo globon. Dangiškojo Tėvo prieglobstin išėjus

A.†A.

SOFIJAI RAGAUSKIENEI,

liūdinčias dukteris — ALDONĄ, IRENĄ, sūnų dr. LEONIDĄ ir jų šeimas, kartu išgyvendami skaudžią netektį, liūdime.

Česlovas ir Elena Rukuižos

A.†A.

JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, vyriui KOSTUI, Lietuvių Fondo valdybos nariui ir buvusiam tarybos nariui, seseriai STEFAI KISIELIENEI su vyru PETRU, seserėčiai JOLITAI NARUTIENEI su vyru VYTAUTU ir sūnum ARU, sūnėnui PETRUI KISIELIUI su žmona DAIVA ir jų vaikams ŽARAI, SIGUTEI ir MANTUI bei giminėms Amerikoje ir Lietuvoje reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Lietuvių Fondas

MOKSLO DRAUGEI A.A. ZUZANAI ŽILEVIČIENEI

mirus, buvę Telšių gimnazijos mokiniai gyvenantys Čikagoje, gerbdami šviesų a.a. Zuzanos atminimą, vietoje gėlių paaukojo \$500 Telšių vyskupijai, kad Jo Ekscelencija vysk. Antanas Vaičiūnas savo nuožūra šias lėšas paskirtų našlaičių prieglaudos išlaikymui, ir vargšų, senų bei paliegiusių žmonių valgyklos reikalingam Telšiuose.

Aukotojai: po \$10: L. Baltrušaitienė, D. Mieliulienė, A. Smilga, I. Smieliauskienė ir J. Tamaševičienė; po \$20: V. Bagdonienė, V. K. Čepaičiai, G. A. Dzirvonai, S. A. Kikilai, B. J. Klečkauskai, B. A. Kremeriai, A. D. Misiuliai, V. Misiulis, I. B. Palulilai, K. Z. Petreikiai, R. E. Slapšiai, B. S. Stravinskai, E. L. Valančiai; M. V. Raudžiai \$50 ir velionės vyras S. Žilevičius \$200.

PADĖKA

A.A. ALGIO V. DANTOS ATMINIMUI PAGERBTI, laidojimo metu giminės, draugai ir pažįstami aukoję Lietuvos našlaičiams:

po \$150 John ir Marija Zerr, Kazys ir Violeta Razgaitai;
po \$100 Thomas ir Margaret Mary Kirsch, Paul ir Evelyn Ginsburg, Jay ir Sherry Ginsburg, Dalia ir Rimvydas Jakai, Carl ir Eve Kazakauskas, French, Kėželis ir Kominiarek, P.C.;
po \$75 Anthony A. Vasys, Paul ir Ramunė Dainora;
po \$50 Jovita Aleksandrienė, Marija ir Vytautas Černiai, B. Kasinskai, Teresė ir Stasys Gečai, Algis Norvaiša, Vytautas ir Wanda Jankai, Lorin ir Živilė Waitka, Pliuskoniai, Nancy ir A. Aleksūnai, Linda McConaughy, Rimgaudas ir Audronė Gulbinai;
po \$40 P. ir A. Masaičiai, Jūratė Krokys, Virgus ir Kristina Volterai, Vytautas ir Alė Maciūnai, dr. C. S. Gibbs, Liuda Norvaišas, Rimantas ir Jūratė Stibriai;
po \$35 Kunigunda ir Kazys Gudėnai;
po \$30 Raimonda ir Vidmantas Rukšiai, Dalia Dainora;
po \$25 dr. Gintarė Gečys, Danutė ir Linas Surdenas, John ir Angela Puodžiūnai, Daina Krivickas, Romas ir Aušra Krivickai, John ir Mary Moerman, Marina ir Zigmantas Raulinaičiai, Jonas ir Nijolė Dėdinai, J. Gečiauskienė, D. ir G. Dragūnai, Tautkų Šeima, Vinco Krėvės liuanistinė mokykla;

po \$20 Edmund ir Dora Kanin, Roma ir Antanas Krušinskai, Jeanne ir Timothy Dorr, O. B. Balčiūnai, Viktorija Alekna, Povilas Makarauskas, K. ir J. Kauliniai, V. Majauskienė, Bartholmew ir Aldona Iacono, Bronius ir Juzė Krokiai, Ona Puznikas;

po \$15 Lietuvių skautai, Philadelphia, PA.
po \$10 V. M. Sušinskai, Lydia ir Erick Gavalis, Bartasių šeima, V. Muraška, Fil Uldig, I. ir Vytautas Matoriai, Aldona ir Paulius Šidlauskai, Ona ir Juozas Mikolaičiai, Regina ir Michael Patta.

Viso Lietuvos našlaičiams suaukota \$2,460.00.

Velionio žmonos Julijos pagėdavimu, jos vyro atminimui paskirti \$1000 vienos Lietuvos mokyklos neturtingų vaikų maitinimui, o kiti pinigai našlaičių šalpai.

Reiškiam užuojautą velionio žmonai Julijai, vaikams, giminėms ir artimiesiems, o aukotojams dėkojame. LIETUVOS NAŠLAIČIŲ GLOBOS komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lituanistinių mokyklų mokytojų pagerimas rengiamas spalio 8 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Pagerimą rengia Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdyba. 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Jas aukos kun. Algirdas Paliokas, SJ. Jis pasakys ir šventei pritaikytą pamokslą. Akademija, meninė dalis ir pabendravimas su esamais, buvusiais ir būsimais lituanistinių mokyklų mokytojais bus prie kavutės didžiojoje centro salėje, 12:30 val. p.p. Programai vadovaus Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė, Korp! NeoLithuania vyr. valdybos pirmininkė. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama gausiai šventėje dalyvauti – tenelieka nei vieno susipratimo lietuvių, kuris ignoruotų ši mokytojų pagerimą.

Lietuvos Vyčių 112 kuopa Čikagoje, Lietuvių kolegijos Romoje vadovui prel. Bartkui įteikė 700 dol. auką kolegijos paramai.

Vince ir Mickey Petrošiai, Chicago, IL, „Draugo“ banketo rengimo komitetui įteikė 200 dol. auką. Jiems reikiama nuosirdi padėka.

„Lituanicos“ tunto sueiga vyks, tuoj po bendros „sugrįžimo“ sueigos šį sekmadienį, spalio 1 d., Lemonte, Lietuvių centre. Šioje sueigoje tuntininko pareigas perims ps. fil. Ramutis Račiūnas. Visi „Lituanicos“ tunto nariai prašomi dalyvauti.

Heikki Muuri iš Helsinkio, Suomijoje, užsisakė nemažą kiekį knygų iš „Draugo“ knygyno. Tai jau kelintas kartas, kai lietuviškų knygų užsakymai ateina iš Suomijos sostinės.

Dana Gybiene modeliuoja PLC madų parodoje. Šiomet paroda „Rudens simbolis“ vardu vyks spalio 15 d.

x TRANSPAК istaiga LEMONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. ir sekm. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

(sk)

x Juozas ir Barbara Plikaičiai, globoja našlaitį Lietuvoje. Pratešdami jo globą kitiems metams atsuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Donata ir Romas Puodžiūnai globoja jau kelinti metai našlaitį Lietuvoje. Pratešdami metinį mokėstį atsuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

x Lietuvos Dukterys maloniai kviečia į jų rengiamą rudens balių, kuris įvyks spalio 14 d., šešt., 7 v.v. Jaunimo centre. Bus įdomi programa, du gilūs „laimės šulinėliai“, p. O. Norvilienės puiki vakarienė, A. Stelmoko muzika šokiams. Bilietai draugijos nameliuose, 2735 W. 71 St., 10 v.r. iki 2 v.p.p. arba tel. 312-925-3211. Prašome atnešti fantų loterijai.

(sk)

x TRANSPAК praneša: „Kad nusipirkty 1 kg. jautienos, vidutinį atlyginimą gaunantis lietuvis turi dirbti 3 val. 20 min., o latvis ir estas – 1,2-1,5 karto trumpiau“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAК, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

Birutė Zalatorienė, gyvenanti Berwyn, IL, ir turinti savo kelionių biurą Oak Parke, IL, neseniai grįžo iš ilgesnės viešnagės Lietuvoje, kur gyvena jos vyras Vytautas Zalatorius. Ji Vilniuje dalyvavo IX Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto posėdžiuose, kadangi yra to komiteto narė. Simpoziumas vyks lapkričio 22-25 d. Vilniuje. Per B. Zalatorienės kelionius galima pigiai užsakyti lėktuvų bilietus ir viešbučius tiems, kurie apsisprendę šiemet renginyje dalyvauti.

Cicero Jūrų Šaulių kuopa „Klaipėda“ rengia tradicinį Švyturio pokylį rugšėjo 30 d., 7 val. vak., Šv. Antano parapijos salėje, 1500 S. 49th Ct., Cicero, IL. Svečiai bus vaišiniai skaniais šaltais užkandžiais, šilta vakariene, veiks baras, laimės šulinys. Šokiams gros smagus Kosto Ramanausko orkestras. Kviečiami šauliai ir šauliškosios veiklos rėmėjai puotoje dalyvauti.

Seserų pranciškiečių rėmėjų seimas bus spalio 1 d. marijonų vienuolyne (prie „Draugo“). Šv. Mišios prasidės 10 val. moku antrą kalbą ir man bus lengviau išmokyti trečią kalbą. Aš galiu daugiau sužinoti apie savo senelių kraštą, kuris yra man artimas ir turėdama progos jį aplankyti.

BALFo Lemonto apylinkės 28 skyrius ruošia pietus Pasaulio lietuvių centre sekmadienį, spalio 1 d., po šv. Mišijų Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

ASS Čikagos skyriaus metinė šventė vyks spalio 7 d. Pasaulio lietuvių centre. Lemonte. Kviečiame visus ASS narius dalyvauti. Vietas bei stalus užsakyti, skambinant fil. Liudui Ramanauskui tel. 708-423-4095 iki spalio 1 d.

Zarasiškių klubas Čikagoje ruošia linksmą gegužinę spalio 1 d., sekmadienį, Šaulių namuose. Pradžia 12 val. vidudienį. Šeiminkės visus vaišins lietuviškais pietumis, bus visokių gėrimų, laimėjimai ir visų mėgstama Kosto Ramanausko muzika. Nariai ir svečiai kviečiami atsilankyti ir su zarasiškiais kartu pasilinksinti.

Lietuvos vyčių veikėja Sabina M. Ročytė-Henson, negalėdama dalyvauti „Draugo“ puotoje rugšėjo 24 d., paaukojo 50 dol. Ačiū.

x Prano Sideravičiaus 95-tojo gimtadienio proga, sūnus Antanas, duktė Roma Murphy, žentas James ir anūkė Viktorija per „Saulutę“, Lietuvos vaikų globos būrelį, paaukojo \$500 Lietuvos našlaičiams. Vargstančių vaikų vardu „Saulutė“ dėkoja už auką ir linki gerb. Pranui Sideravičiui sveikatos, puikios nuotaikos, Dievo malonės ir palaimos. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x LIETUVIŲ FONDO metinis vajuas pokylis įvyks šeštadienį, š.m. spalio mėn. 21 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911 127th Street, Lemont, IL. Pradžia: 6:30 kokieliiai, 7:30 vakariene. Šokiams gros Sauliaus Gylio orkestras „Žiburys“. Vakarienes kaina, įskaitant ir gėrimus \$35 asmeniui, studentams \$25. Vajaus metu įstojuoseji į LF nariai su \$100, ar padidinusieji įnašus, gali gauti vieną pakvietimą į pokylį veltui už kiekvieną šimto dolerių įnašą. Stalus ir pavienius bilietus prašoma rezervuoti tel. (708) 257-1616 kasdien, išskyrus savaitgalius, 9 v.r. - 5 v.p.p., o įnašus, čekius išrašant Lithuanian Foundation, Inc. Vardu, siunsti aukščiau nurodytu adresu.

(sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MANO „DVIGUBAS“ GYVENIMAS

Būti lietuvaite ir gyventi Amerikoje nėra lengva. Aš lankau dvi skirtingas mokyklas, kurios reikalauja daug darbo. Šeštadieniais reikia anksti keltis, kai kiti vaikai miega. Man reikia skubėti važiuoti iš namų į Clevelandą maždaug vieną valandą. Pasiruošti amerikietiškos ir lietuviškos mokyklos pamokoms reikia daug laiko ir energijos. Kai kuriems amerikiečiams keista, kad man reikia kalbėti lietuviškai ir važiuoti į kitą mokyklą šeštadienio rytas.

Kadangi aš lankau lietuvišką mokyklą, aš galiu bendrauti su kitais lietuviškais. Man yra daugiau progų dalyvauti lietuviškuose renginiuose. Aš jau moku antrą kalbą ir man bus lengviau išmokyti trečią kalbą. Aš galiu daugiau sužinoti apie savo senelių kraštą, kuris yra man artimas ir turėdama progos jį aplankyti.

Lia Krivinskaitė, Clevelando Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinė

ISPŪDINGIAUSI MOMENTAI

Mano išpuodingiausias momentas 1994 Neringos stovykloje buvo namelių dienos vakaras. Buvo įdomu rengtis įvairiais drabužiais. Juokingiausiai atrodė, matant Antaną vaidinant pūvantį pomidorą. Kiekviena diena yra skirtinga. Viena diena linksma, kita – liūdna. Blogiausia, kai lyja, tada reikia sėdėti namelyje ir nuobodžiauti.

Aistė Eidintaitė, 12 nemelis

Man labiausiai patiko 1994 Neringos stovykloje, kai mane paskyrė komandos kapitone sporto dieną. Buvo varginanti diena, nes reikėjo visus stovyklautojus organizuoti ir paruošti pasirodymams.

Alisa Šlekytė, 12 namelis

Mano maloniausias momentas 1994 Neringos stovykloje buvo Neringos 25-to gimtadienio vakaras. Man buvo didelis džiaugsmas būti šešiolikmete šioje jubiliejinėje stovykloje. Neringos gimtadienis man parodė, kaip laimingas esančios, kad galime čia stovyklauti.

Lina Penikaitė, 12 namelis

Man buvo įdomus momentas 1994 Neringos stovykloje sporto dieną, kai visi kapitona drauge pravedė dainas, belaukiant rezultatų.

Laura Alšėnaitė, 12 namelis

Man labai patiko 1994 Neringos stovykloje, kai Antanas Kulbis buvo pomidoras ir jis vis kartoj: „Kas aš esu... Nusinkite mane!“

Žara Janulaitytė, 12 namelis

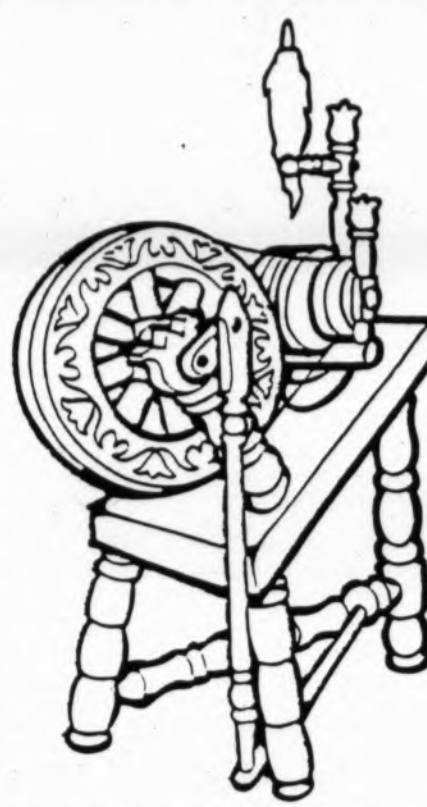
Man įdomiausias momentas 1994 Neringos stovykloje buvo visa sporto diena. Aš niekada negalvojau, kad galima per vieną dieną tiek daug atlikti ir turėti tiek daug džiaugsmo. Aš labai laiminga, kad atvažiuoju į Neringą ir dalyvauju sporto šventėje.

Gabrielė Aronaitė, 12 nemelis

Mano maloniausias momentas 1994 Neringos stovykloje buvo pats atvykimas į Neringą, kur susitikau tiek daug draugų 12-jame namelyje.

Dailė Aukštikalnytė, 12 namelis

Mano juokingiausias Neringos stovykloje momentas buvo, kai aš ir Gabija ejome vidurnaktį išsimaudyti (po dušu) ir bjaktome. Mums reikėjo apsaugos,

Senais laikais prie tokio ratelio mama mokė savo vaikus lietuviškai. (Lietuvių tautodailė)

pasikvietėme draugę. Sigita Janulaitytė, 12 namelis (Neringa, 1994. 25 metai)

DANUTĖS SAPNAS (Atpasakojimas)

Danutės tėvelis jau buvo išėjęs į darbą. Danutės mama girdejo ją kalbant per miegus.

– Danute, kelkis, pavėluo į mokyklą!

– Mama, mama, aš sapnavau blogą sapną, – šaukė Danutė. – Aš sapnavau, kad mudvi einame Kaune Laisvės al. Tu pradai kalbėti su žmonėmis, o aš einu pažūrėti knygu. Kai pasisuku, prieš niekur negaitau. Aš einu prie vienos mergaitės. Aš ją kalbinu angliškai, bet ji nesupranta, ką aš jai sakau.

Einu prie kitų žmonių, bet dabar kalbu vokiškai. Vienas vyras ateina pas mane ir nuveda į siaurą gatvę ir sako: „Tavęs negalima Lietuvoje laikyti, nes užmiršai lietuvių kalbą. Didelė garbė svertima kalbėti, bet dar didesnė gėda savosios nemokėti.“

Mama paaiškino sapno reikšmę. Tikrai yra didelė gėda pamiršti lietuviškai. Danutė savo sapną ir mamos paaiškinimą papasakojo savo draugėms. Ji niekada nepamiršo tų žodžių.

Aliukas Volosenko, Bostono lit. m-los mokinys

LAISKAS

Ponas Alfa ir ponija Hilda, Jau seniai rašiau Jums laišką, todėl nusprendžiau dabar parašyti. Pas mus atostogas jau baigėsi, tuojau reikės eiti į mokyklą. Atostogas praleidau namuose ir sode. Namuose likę aš ir mama, tėtis ir broliai dirba. Aš dažnai laiką praleidžiu kieme su draugais. Statidome pilis iš smėlio, žaidžiame gauduką. Smėlis prie namo yra

Smagios berniukams aušaravimas „Neringos“ stovyklavietėje, kai jie menųjautė, kad jų mylimas vadovas Antanas Kulbis (II eil. viduryje) netrukus Viešpaties bus pašauktas Amžinybėn.

ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

labai senas, niekas neatveža naujo. Nebevažinėju ir dviračiu, nes jis sugedo. Vasarą vaikų kieme mažai, nes daugelis yra kur nors išvažiuavę. Kartais ir aš išvažiuoju į sodą.

Sode man labai patinka. Ten sutinku draugus ir katiną. Labiausiai patinka žvejoti. Žuvų neadaug pagaunu, todėl jas atiduodu katinui. Patinka maudyti. Aš jau moku plaukti ir nardyti vandenyje. Vakaris susikuriam lauzą, žiūrime į žvaigždes, nes, sako, jos atneša laimę, kai kuri nors nukrenta.

Labai pasiilgau mokyklos, bet mokyti nemėgstu, įdomu susitikti su draugais. Mama man nupirko treniingą ir sportinius batus kūno kultūros pamokoms. Aš taip pat pinigų kamuoliui. Jau turiu susitaupęs 20 litų.

Pridedu Jums ir savo nuotrauką, kuri daryta mano pirmosios pažinties metu. Na, trumpai ir viskas. Sudiev!

Vaidas Bulika, Marijampolės Vidurinėsios mokyklos mokinys

BLOGAS ŠUO

Rudžiui buvo blogai, nes jam reikėjo susitvarkyti. Viskas taip prasidėjo:

Mamai reikėjo eiti pas močiutę. Rudis turėjo likti namuose visą dieną. Jis buvo labai išalkęs. Pasiėmė sausainių, pieno ir pradėjo valgyti. Tuo metu suskambėjo telefonas. Jis greitai atsilepė:

– Kas čia kalba? – trumpai paklausė ir kaip jam atrodė, oficialiai.

– Kalba tėtis. Aš grįšiu namo kitą savaitę. Kaip einasi? Jie pradėjo kalbėtis. Rudis atsinešė maistą, patogiai ant sofos atsėdėjo ir valgydamas kalbėjo. Kai pabaigė pasikalbėjimą, visur buvo priabarstyta daug trupinių. Jis pradėjo juos rinkti. Ir vėl telefonas suskambėjo:

– Kas čia galėtų skambinti? – garsiai pagalvojo. Buvo mama. Ji norėjo dar vienai dienai pasilikti pas močiutę. Rudis apsidžiaugė, jis turi dar vieną dieną susitvarkymui. Mama baigdama kalbėti pasakė:

– Nevalgyk sėdėdamas ant sofos.

Jonas Bird, Baltimorės karaliaus Mindaugo lit. m-los mokinys („Mūsų žinios“)

KELEIVIS IR TEISYBĖ

Kartą vienas keleivis dykumoje sutiko vieną moterį, nuleidusią akis, ir ją paklausė:

– Kas tu esi?

– Teisybė.

– Kodėl gi miestą palikai ir gyveni dykumoje?

Į tai ji atsakė: – Senaisiais laikais melas pasitaikydavo tik vienur kitur tarp žmonių, o dabar visur, jei gu tik panorėsi ko pasiklausyti ar ką pasakyti.

Blogiausias ir bjauriausias žmonės gyvenimas, kai žiūrima melo, ne teisybės.

Ezopas

ZUIKUČIO PYRAGAI (Tėsinys)

Visos tos lauktuvės buvo vis zuikučio pyragai. Mamytė rasdavo zuikutį belaukiantį ten už krūmių ant takelio. Tas laukų žvėrelis buvo visada geras ir rūpestingas. Marytė geidė (norėjo) jį pamatyti, bet vis nepasitaikydavo.

– Ar tikrai zuikutis pyragus kepa? – klausdavo susimąsčiusi Marytė ir pirščiuką isikišdavo ir burnytę. Ji pribėgdavo prie lango ir žiūrėdavo: o gal pamatys tą nuostabų žvėrelį su krosnele ant pečių, o iš kamino gal ir dūmai rūks...

Zuikiui tai reikėjo daug buvo mačiusi. Ji dažnai matydavo šokuojant per laukus ilgakojį zuikį, tik vis be krosnelės.

– Tai turbūt čia ne tas, kuris pyragėlius kepa, – tardavo sau viena mergaitė.

O metai bėgo vieni po kitų. Ir Marytė augo kartu su metais. Jau ir mamytės pasitikti išbėgdavo toliau nuo namų. Kai kada net iki krūmių atbėgdavo. Bet tarp medelių buvo daug šešelių, ir Marytė vis dar nedrįsdavo takeliu leistis viena per tuos paslaptinius krūmus, už kurių tikrai, ji tikėjo, stovi zuikutis su savo duonkepe krosnele ir laukia pareinančios mamytės.

Jau dainelę apie zuikį buvo išmokusi iš vaikų knygutės: Bėga zuikis per laukus, Tra, ta, ta, tra, ta, ta, Neša baltus pyragus, Tra, ta, ta, tra, ta, ta.

O tai linksma, o tai gera, Kai laukuos rugeliai šnara, Kai saulėtis šiluma Žaidžia pievos marguma!

Piktas vilkas iškeliavo, Ir šuneliai prižiūrė! Tik artojai dirvą aria, Priemonėliai nepirkti...

Sraunėlis vandenys čiurlena Per žaliuosius miškelius... Šoka kiškis, vis treplena – Tai pavasaris šaunus...

Bėga zuikis per laukus, Tra, ta, ta, tra, ta, ta, Kepa baltus pyragus Tra, ta, ta, tra, ta, ta...

Pranas Naujokaitis (Bus daugiau)